

ŠKOLNÍ KLIMA NA STŘEDNÍ ODBORNÉ ŠKOLE POHLEDEM STUDENTŮ A PEDAGOGŮ

Bc. Šárka Vodárková

Diplomová práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Šárka Vodárková**
Osobní číslo: **H190781**
Studijní program: **N0111A190013 Sociální pedagogika**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Školní klima na střední odborné škole pohledem studentů a pedagogů**

Zásady pro vypracování

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.

Vymezení terminologie a teoretických východisek z oblasti školního klimatu, sociálního klimatu školy a komunikace pedagog-student.

Příprava metodiky empirické části, zpracování projektu výzkumu a stanovení výzkumného problému.

Realizace kvantitativního výzkumu formou dotazníkového šetření.

Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.

Prezentace výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Forma zpracování diplomové práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- ČAPEK, Robert, 2010. Třídní klima a školní klima. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2742-4.
GAVORA, Peter, 2005. Učitel a žáci v komunikaci. Brno: Paido. ISBN 80-731-5104-9.
GRECMANOVÁ, Helena, 2008. Klima školy. Olomouc: Hanex. Edukace (Hanex). ISBN 978-80-7409-010-3.
CHRÁSKA, Miroslav, 2016. Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada. Pedagogika. ISBN 978-80-247-5326-3.
LAŠEK, Jan, 2007. Sociálně psychologické klima školních tříd a školy. Vyd. 2. Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 978-807-0419-809.

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Karla Hrbáčková, Ph.D.**
Ústav pedagogických věd

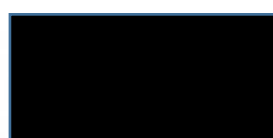
Datum zadání diplomové práce: **15. ledna 2021**

Termín odevzdání diplomové práce: **23. dubna 2021**

Mgr. Libor Marek, Ph.D.
děkan

L.S.

doc. Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 15. ledna 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

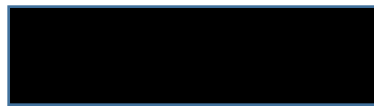
Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohleda na výsledek obhajoby¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze diplomové práce jsou totožné;
- na diplomové práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spolautor.

Ve Zlíně 1.4.2021

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

(1) Vysoká škola nevyčleňuje zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být už nejmeně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, optiky nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezahrnuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, uče-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpověď-li autor takového díla udělil svolení bez věcného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nařazení cyklického projevů jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užívat či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými výjmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělků jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložil, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlíží k větší výdělků dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá klimatem školy z pohledu studentů a pedagogů střední odborné školy v Rožnově pod Radhoštěm. V teoretické části představíme základní pojmy, týkající se školního klimatu, jako je prostředí, atmosféra, klima školy. Dále teoretická část popisuje typy klimatu školy, teorie klimatu školy, faktory a činitele klimatu školy. Cílem je zjistit, jak hodnotí klima školy studenti a pedagogové dané školy. V praktické části, jsme pro analýzu klimatu školy zvolili kvantitativně orientovaný výzkum a pro sběr dat použili dotazníkové šetření. Pomocí něho interpretujeme výsledky našeho šetření.

Klíčová slova: klima školy, typy klimatu školy, teorie klimatu školy, činitelé a faktory klimatu školy, kvantitativní výzkum

ABSTRACT

The diploma thesis deals with the school climate from the point of view of students and teachers of the secondary vocational school in Rožnov pod Radhoštěm. In the theoretical part we will introduce the basic concepts related to the school climate, such as the environment, atmosphere, school climate. Furthermore, the theoretical part describes the types of school climate, the theory of school climate, factors and agents of school climate. The aim is to find out how students and teachers of the school evaluate the school climate. In the practical part, we chose quantitatively oriented research for the analysis of the school climate and used a questionnaire survey for data collection. We use it to interpret the results of our survey.

Keywords: school climate, types of school climate, school climate theory, factors and agents of school climate, quantitative research

Ráda bych tímto poděkovala vedoucí mé diplomová práce Mgr. Karle Hrbáčkové Ph.D. za ochotu, cenné odborné rady a připomínky.

Dále poděkování patří i mému muži za podporu a trpělivost.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 ZÁKLADNÍ TERMINOLOGICKÁ VÝCHODISKA ŠKOLNÍHO KLIMATU	11
1.1 PROSTŘEDÍ, ŠKOLNÍ PROSTŘEDÍ.....	11
1.2 ATMOSFÉRA	12
1.3 KLIMA	12
1.4 SOCIÁLNÍ KLIMA ŠKOLY	13
2 KLIMA ŠKOLY	15
2.1 TYPY KLIMATU ŠKOLY	16
2.2 TEORIE KLIMATU ŠKOLY	21
2.3 FAKTORY KLIMATU ŠKOLY – ČINITELÉ PROSTŘEDÍ ŠKOLY	25
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	30
3 METODOLOGIE VÝZKUMU.....	31
3.1 CÍLE VÝZKUMU	31
3.2 VÝZKUMNÉ OTÁZKY	31
3.3 VÝZKUMNÝ SOUBOR	32
3.4 VÝZKUMNÉ METODY	33
3.4.1 Metody zpracování dat	33
4 VÝSLEDKY VÝZKUMU A JEHO INTERPRETACE	42
SHRNUTÍ	64
DOPORUČENÍ PRO PRAXI	65
ZÁVĚR	66
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	68
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	70
SEZNAM OBRÁZKŮ	71
SEZNAM TABULEK.....	72
SEZNAM GRAFŮ	74
SEZNAM PŘÍLOH.....	75

ÚVOD

Ústředním tématem mé diplomové práce je problematika klimatu školy. Kvalitní školní klima je jedním z klíčových znaků dobré a efektivní školy. Cílem moderní a úspěšné školy je vychovat vzdělané mladé lidi. Škola by jim neměla jen dát možnost získávat vědomosti, ale také formovat osobnost mladého člověka po emoční a morální stránce. Školní prostředí je pro žáka velmi důležitým faktorem, které ho formuje a ovlivňuje. Je dějištěm styku s vrstevníky, učí ho spolupracovat v kolektivu a snášet jak radost z úspěchu, tak i neúspěchu. Úlohou školy je vychovat člověka, který bude schopen samostatně se rozhodovat, ponese za svá rozhodnutí zodpovědnost, bude se umět prosadit, ale zároveň respektovat potřeby a názory ostatních. Právě pozitivní klima ve škole by mohlo napomoci studentům všeho tohoto dosáhnout.

Cílem mé práce je přiblížit problematiku školního klimatu a zjistit, jak hodnotí klima školy dotazovaní studenti a pedagogičtí pracovníci.

V první kapitole teoretické části vysvětlíme základní terminologická východiska školního klimatu, jako je prostředí, atmosféra, klima a sociální klima školy. Ve druhé kapitole přiblížíme pojmy klima školy, typy klimatu, teoretické modely školního klimatu a kteří činitelé a faktory se podílejí na tvorbě klimatu.

Praktická část mé diplomové práce pojednává o popisu a interpretaci výsledků výzkumu. Ten se zaměřuje na školní klima pohledem studentů a pedagogů na konkrétní odborné střední škole. V rámci kvantitativního orientovaného výzkumu, který je prováděn pomocí dotazníkového šetření, bude použit soubor dotazníků – Klima školy od autorů Jana Mareše, Stanislava Ježka, Heleny Grecmanové a Miroslava Dopity. Je to jeho revidovaná verze, kde oproti původním dotazníkům se snížil počet položek v dotaznících.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ TERMINOLOGICKÁ VÝCHODISKA ŠKOLNÍHO KLIMATU

V úvodu této kapitoly bychom rádi přiblížili termíny, které považujeme za výchozí a jsou nesdílou součástí klimatu školy. Jsou to termíny prostředí, školní prostředí, atmosféra, klima a sociální klima.

1.1 Prostředí, školní prostředí

Pojem prostředí je pojem, který je všeobecně známý a hojně užívaný. V různém pojetí se objevuje jak ve společenských vědách, tak i přírodních. Dle Krause (2008) se definice v jednom shodují. „Vždy jde o předměty, jevy existující kolem nás, nezávisle na našem vědomí, tedy o určitý prostor, o objektivní realitu.“ Tento prostor vytváří podmínky pro život – poté hovoříme o životním prostředí. (Kraus, 2008, s. 66)

Dle Kašpárkové (2007), lze prostředí vnímat jako sumář všech vnějších vlivů, kterými jsme obklopeni. V obecném smyslu ho vnímáme jako souhrn okolností, kde sledovaný objekt žije a ve kterém se něco děje. V širší definici se vymezuje prostředí jako soubor faktorů, které působí na živý systém z vnějšího a vnitřního systému. (Kašpárková, 2007, s. 15)

Prostředí lze rozlišit dle řady kritérií. Pro lepší orientaci pojmu prostředí nám dopomůže nastínění typologie prostředí. Z hlediska velikosti prostoru dělíme na makroprostředí, regionální prostředí, lokální prostředí, mikroprostředí. Dále dle povahy realizované činnosti na pracovní, obytné a rekreační. Podle podílu člověka na podobě daného prostředí je buďto přirozené nebo umělé (vytvořil ho člověk). Z pohledu charakteru (obsahu prvků), kterými je prostředí tvořeno, dělíme prostředí na přírodní, společenské a kulturní. Specifikovat ho lze také podle teritoria, ať se jedná o venkov, město, velkoměsto, ale také například lze vymezit do této typologie i sídliště. Jako poslední Kraus, 2008 uvádí typ prostředí z pohledu frekvence, pestrosti a kvality působících podnětů na prostředí podněťově chudé, přesycené a optimální. Dále na podněťově jednostranné, mnohostranné a v poslední řadě na podněťově zdravé, případně závadné, deviační prostředí. (Kraus, 2008, s. 68-69)

Jako speciální část životního prostředí, lze vymezit školní prostředí. Kašpárková (2007) ho chápe jako systém podnětů, které jsou dány materiálními a sociálními prvky, nacházejícími se ve škole a působícími záměrně či nezáměrně na žáky. (Kašpárková, 2007, s.17)

Dle Grecmanové (2015) můžeme brát prostředí školy jako objektivní realitu, která je tvořena lidmi a jejich aktivitami, materiálními věcmi patřícími k vybavení školy a dále různými jevy, podmínkami a procesy, které se tam odehrávají. Na školním prostředí se podílejí dle R. Tagiuriho (1968) tyto dimenze:

- Personální dimenze – osoby, které jsou se školou spojené, jejich kvality a kompetence – žáci, pedagogové, rodiče, vedení školy a nepedagogičtí zaměstnanci
- Sociální dimenzi určuje způsob komunikace a spolupráce mezi skupinami, které patří do školy-interakce učitel a žák, žák a žák, učitel a rodič atd.
- Kulturní dimenze – zahrnují normy a pravidla, kterými se daná instituce řídí
- Materiální dimenze-zde patří materiální vybavení školy, jako je nábytek, pomůcky atd. (Grecmanová, 2015, s. 7)

1.2 Atmosféra

Atmosféra je závislá na prostředí. Stálá školní atmosféra má významný pozitivní vliv na žáky, učitele a další pracovníky školy. (Kašpárková, 2007, s. 23). Dle Mareše a Křivohlavého (1995) má atmosféra poměrně úzký rozsah. Je to jev krátkodobý, proměnlivý, podmíněný určitou situací a emočním naladěním žáků i učitelů. Tyto jevy trvají krátkodobě, v řádu několika desítek minut. Představíme si atmosféru ve třídě před písemnou zkouškou, atmosféru, kdy učitel přijde rozzlobený, atmosféru při tělocviku, suplování atd. (Mareš, Křivohlavý, 1995, s. 147). Lašek (2001) užívá termín atmosféra podobně, v nejužším smyslu jako krátkodobé, situačně podmíněné naladění ve třídě. (Lašek, 2001, s. 40)

1.3 Klima

Slovo „klima“ pochází z řeckého „klino“ a znamená sklon, klonit se. Tento pojem je nejčastěji používán v meteorologii a označuje podnebí.

Klima je často považováno za vágní pojem, je totiž vyjádřením něčeho těžce postižitelného, nehmatatelného, avšak něco, co je do jisté míry pravidelné a pro ty kteří se v něm pohybují, je to určitá samozřejmost. Klima se často zaměňuje s pojmy prostředí a atmosféra, ale oproti těmto jevům je klima jev dlouhodobější a stálejší. Klima je všude kolem nás, a to jak v geografické oblasti, tak také v sociálním systému a jeho analýza a interpretace vyžaduje mnohostranný pohled a dlouhotrvající pozorování prostředí. Skládá

se z mnoha proměnných, které musejí být nejprve identifikovány a zkoumány s ohledem na jejich vzájemné vztahy. (Grecmanová, 2003, s. 17)

Pešková (2003) říká, že „klíma v obecném smyslu je komplexní strukturou vztahů, v níž vzdělání a sebevzdělávání má své nezastupitelné místo jako kultivace lidství.“ (Pešková, 2003, s. 45)

Dle Kašpárkové nesmíme chápat pojem klíma a prostředí jako synonyma, jelikož prostředí vytváří základ pro vznik klímatu a má také vliv na jeho kvalitu. Klíma nevzniká samo od sebe, ale je to dlouhodobý jev, který se vytváří pomocí specifických forem komunikace, hodnot, představ, přístupu jednotlivých škol. (2007, s. 26)

Podle Grecmanové (2003) „klíma vzniká jako odraz objektivní reality v našem subjektivním vnímání, prožívání a hodnocení“. (Grecmanová, 2003, s. 17)

1.4 Sociální klíma školy

Dle Mareše (2000) lze sociální klíma školy chápat jako způsob, kdy aktéři školního života nějak vnímají, prožívají, hodnotí a reagují na procesy, které se ve škole odehrávají nebo se budou odehrávat.

Mareš (2003) charakterizuje tedy klíma školy ze sociálně psychologického hlediska a tento úhel pohledu akcentují definice typu:

- Klíma školy jako relativně *stálá kvalita vnitřního prostředí školy* a je o prožití těch, kteří ke škole patří od žáků, učitelů až po administrativní pracovníky, působí na jejich chování a může být popsána v termínech hodnot, norem a přesvědčení, kterými je škola charakteristická.
- Klíma školy je *vnímané jako fyzikální i psychologické prostředí školy*, to lze definovat skrze vztahy uvnitř skupiny činitelů i mezi těmito skupinami: vedení školy, učitelé, žáci, rodiče. Řadíme zde řízení výukových i mimo výukových aktivit ve školní budově. Klíma školy tímto může rozvíjet školní i sociální hodnoty u žáků školy.
- Klíma školy, které vyjadřují *celkový pocit nebo dojem*, který o dané škole má (objektivní i subjektivní)
- Klíma školy je relativně stálá kvalita celé školy, kterou prožívají jejich aktéři., ovlivňuje jejich postoje a chování ve škole. (Mareš, 2003, s. 38)

Dle Petláka (2006) je sociální klima vyjádřeno tím, jak jsou učitelé angažováni ve své práci, zda vztahy mezi učiteli a žáky a vztahy žák – žák vykazují vzájemnou spolupráci a soužití. (Petlák 2006, s. 16)

2 KLIMA ŠKOLY

Klima školy je v literatuře definované a popsané z mnoha hledisek. V souvislosti s klimatem školy se můžeme také setkat s názvy jako např. atmosféra školy, duch školy, étos školy, podmínky školy, prostředí školy, skupinová subkultura nebo sociální systém školy. (Petlák 2006, s. 15)

Dle Ježka ve většině publikací, které se zabývají školním klimatem, nepanuje mezi odborníky jednotná shoda ohledně obsahu pojmu školní klima. Shoda panuje snad jen v tom, že jde o něco interpersonálního, nehmotného, co prostupuje celou školou. Na klimatu školy se podílejí lidé, jedná se o jakýsi fenomén, agregát, produkt a vztahy, které mezi nimi panují. V širším pojetí jsou tito lidé v mnoha formálních i méně formálních rolích, kdy mezi nimi existují přímé či nepřímé vazby či vztahy mezi nimi, a to vytváří tento fenomén. (Ježek, 2003, s. 2)

Pojem klima školy vznikl nejprve jako metafora toho, co danou školu charakterizuje. Stejně jako v meteorologii, je vnímáno klima jako průměr výsledků, kdy měříme atmosférické podmínky v dané lokalitě, stejně tak může jednotlivec při hodnocení prostředí školy vnímat klima školy. (Mareš, 2005, s. 61)

Dle Čapka ho lze definovat jako sumář osobních hodnocení a sebehodnocení aktérů vzdělávacího procesu v dané škole, které se týká všech objektů vzdělávání. Lze do něho zahrnout vzájemnou komunikaci a sociální vztahy, stejně tak jejich vnímání prostředí, prožitky, emoce a další sociální a psychické procesy, které procesy v této škole vyvolávají. (Čapek, s. 134)

Dle Grecmanové, (2004) školní klima nikdy nevzniká samo o sobě, nýbrž jde o proces a jedná se o dlouhodobý jev. Délkou trvání se odlišuje od situačně podmíněné atmosféry. Je nutné ho posuzovat komplexně. Vždy by na něho mělo být nazíráno jako na celek, a ne jako na pouhou sumu částí. Představuje totiž veškeré klima školy. Jeho součástí jsou např.: klima učitelského sboru, jednotlivá klimata tříd a vyučování, organizační, komunikační a sociální klima. (Grecmanová, 2004)

T. Pilch (in Petlák 2006) provedl analýzu a sumarizaci více definic z polské a zahraniční literatury a dospěl k názoru, že některé z definic vymezují klima školy v širším pojetí komplexněji a jiné v užším – méně komplexnějším. V definicích komplexnějšího vymezení jsou uvedeny vztahy mezi osobnostmi a prostředím, sociální klima jako kultura školy s jejími hodnotami, normami, názory. Je to soubor subjektivních pohledů a vzájemných vztahů

všech jedinců, kteří se na klimatu společně podílejí. V definicích užšího zaměření je uváděno klima jako organizační ideologie – cíle a hodnoty školy, klima jako nálada, psychický stav, klima jako sprostředkovatel mezi žáky a učiteli. (Petlák, 2006, s. 16). Účinky klimatu jeho vznik, podobu v dění školy ovlivňují ty případy, které mají originální skladbu a jsou relativně svébytné.

Mezi determinanty klimatu školy řadíme:

- Zvláštnosti školy – typ školy a její zaměření
- Zvláštnosti vyučovacích předmětů a pedagogických situací-jak jsou školy vybaveny a využívají např. laboratorní a dílenské práce atd.
- Zvláštnosti učitelů – osobnost učitele, jakou preferuje výuky, styl a vedení výuky
- Zvláštnosti žáků – žák se implementuje do třídy nebo je individualista
- Zvláštnosti školních tříd-učitel a žák, třída jako celek, skupiny ve třídě (Lašek, 2001, s. 44)

2.1 Typy klimatu školy

Každá škola má své specifické klima. Na klimatu školy se podílí mnoho činitelů, můžeme ho brát z pohledu vycházejícího z prostředí školy, nebo se může týkat různých charakteristik osob, které dané prostředí školy nějak vnímají a posuzují. Školy se svým klimatem liší, přesto můžeme vytvářet typologie klimatu dle různých rysů. (Grecmanová in Blašítková, 2015, s. 9) Typy klimatu lze tedy třídit z různých pohledů. Pro každý klimatický typ jsou specifické určité ukazatele, dle kterých je možno určit jejich kvality. (Grecmanová, 2008, str.89)

Podle kustodiálního a edukativního určení cíle školy

- Škola s kustodiálními cílovými aspekty vykazuje byrokratickou správu a formální chování. Je orientovaná na jednolitá pravidla a postupy. Pracuje na bázi, že koná pouze to, co je předepsané. V takovéto škole se učivo nařizuje, pracuje se rutinně, udržuje se kontinuita a setrvačnost.
- školní klima, pro které je charakteristické edukativní cílové zaměření se zaměřuje na rozvoj jedince, typické je osobní nasazení pedagogů, experimentování, tvořivost, flexibilita, individuální interakce, tyto školy jsou otevřené veřejnosti. (Grecmanová, 2008, s. 75,76)

Podle uniformity a plurality

- Uniformní klima – formální vztah učitel-žák, je u nich zřejmý sociální distanc. Nebere se v potaz individualita studenta. Dává větší váhu jednotnosti a kontrola postupů. Je zde patrná rutina a tendence k perfekcionismu.
- Pluralitní klima – brán ohled na jednotlivce, rozvíjena vzájemná pomoc, samostatnost, kreativita (Grecmanová, 2008, s. 76)

Podle chování učitele v konfliktu se žáky

- Konzervativní klima školy-uplatňuje určitý druh nátlaku na žáky. Pedagogové omezují práva žáků, kladou důraz na disciplínu.
- Progresivní klima školy-vztah učitel a žák je regulován demokraticky. Neexistuje nadvláda učitele. Pokud dojde ke konfliktu, řeší se racionálně. (Grecmanová, 2008, s. 76)

Podle percepce nátlaku, který vede k přizpůsobení

- Škola homogenní-typ přísné a konzervativní školy
- Škola heterogenní-typ liberální a progresivní školy (Grecmanová, 2008, s.76)

Podle zájmu o lidi, nebo pracovní úkoly školy

Dělíme na 5 typů a jedná se o aspekty – zájem o pracovní úkoly školy a zájem o lidi. Variabilita školního prostředí se projevuje, zda převládá jeden nebo druhý.

- Typ 1- má velký zájem o lidi, ale méně se zajímá o pracovní úkoly
- Typ 2- má velký zájem jak o lidi, tak i pracovní úkoly
- Typ 3- jak o pracovní, tak i lidské kontakty jeví střední zájem
- Typ 4- nízký zájem o pracovní úkoly, ale taky malý zájem o lidi
- Typ 5 – malý zájem o lidské kontakty, ale velké pracovní nasazení a zájem o práci (Grecmanová, 2008, s.77)

Podle různých vztahů, postojů, pocitů a hodnotících soudů

- Osobnostně orientovaný klimatický typ-u tohoto typu je charakteristická tolerance k žákům, Rodiče a učitelé považují toto klima za příznivé. Celé společenství, které se podílí na klimatu školy, je spokojeno se stavem, v jakém se jejich škola nachází.
- Diskrepantní klimatický typ-je specifikován nesouladem ve vnímání na straně rodičů a žáků a na druhé straně vnímáním pedagogů. Učitelé jsou spokojení, prožívají svobodný rozvoj, hodnotí pozitivně vztahy se žáky. Naproti tomu žáci a rodiče posuzují klima jako nepříznivé.
- Funkčně orientovaný klimatický typ-rodice, žáci a učitelé posuzují klima nepříznivě, jelikož vztahy ve škole jsou špatné. Jak vztah učitel-žák, tak i mezi studenty vládne nízká tolerance, a naopak vysoký konkurenční boj.
- Distanční klimatický typ-tento klimatický typ je charakteristický zcela zřetelným osobním odstupem mezi učitelem a žákem. (Grecmanová, 2008, s.77, 78)

Podle výchovných stylů

- Autoritativní typ klimatu školy-odpovídá funkčně orientovanému typu klimatu školy. Mezi žákem a pedagogem je distance.
- Demokratický typ klimatu školy-přibližuje se k osobnostně orientovanému přístupu. Většina žáků má důvěru ke svým pedagogům. Tento výchovný styl sceluje mladé lidi, skupiny i třídy.
- Liberální typ klimatu školy-podobá se distančnímu typu. Charakteristické pro něj je nízká angažovanost učitelů, malý tlak na disciplínu. Kladně ovlivňuje vztahy mezi žáky a má záporný dopad na vztahy učitel-žáci. (Grecmanová, 2008, s.79)

Podle způsobu vedení školy a kontaktu školy s okolím

Tato typologie je založena na každodenním pozorování života ve škole. Vychází ze vztahového trojúhelníku: rodiče, učitelé a žáci. Tyto vztahy jsou rozšířeny i na vedení školy, vztahy školy ke školské správě, médiím a veřejnému životu.

- Klimatický typ 1 – škola vedená autokraticky, od života izolujícím způsobem – tento typ je charakteristický tím, že na životě ve škole participuje pouze vedení školy a někteří učitelé. Rodiče a žáci jsou z tohoto života ve škole jaksí vyjmutí – „nemají do toho, co mluvit“. Zachází se s nimi jako s podřízenými. Takto

postavená škola klade důraz na zprostředkování informací, vnější kontakty se považují za zbytečné a pro školu škodlivé.

- Klimatický typ 2 – škola vedená autokraticky, životu blízkým způsobem – školní život a aktivity vede stejně jako v prvním případě management školy a dominující učitelé. Tato škola vede pestrý školní život – slaví se svátky, zvou se zajímavé vědecké osobnosti, škola je neustále v pohybu. Ostatní skupinám se takovýto způsob líbí a ani si nevšimnou vlastní pasivity k dění ve škole. Nelze prosadit vlastní nápady, vládnoucí skupina takového snahy zmaří již na počátku.
- Klimatický typ 3 – škola vedená demokraticky, od života izolujícím způsobem – probíhá partnerská kooperace, avšak pouze v prostorách školy. Negativum, můžeme nalézt v nechuti se kontaktovat s jiným než školním prostředím.
- Klimatický typ 2 – škola vedená demokraticky, životu blízkým způsobem – i zde se uplatňuje spolupráce všech složek školy. Vytvářejí se zde rozmanité podněty k učení, a to nejen pro žáky, ale současně i pro učitele a vedení školy. Tyto podněty nejsou ohraničeny pouze školním prostředím, ale uplatňují se mimo něj. (Grecmanová, 2008, s. 79-80)

Podle autentičnosti chování členů organizace

Dle autentičnosti hovoříme o školách s otevřeným a uzavřeným klimatem

- Otevřené klima školy – projevuje se autentičností chování účastníků života ve škole. Každý má zajištěny své potřeby. Organizace aktivit je čilá a energická.
- Uzavřené klima školy – je charakteristické svým neautentickým jednáním. Lidé touží po úspěchu a uspokojení svých potřeb. Organizace je viditelně apatická, stagnuje, je nečinná. (Grecmanová, 2008, s. 83-84)

Podle spokojenosti učitelů

V souvislosti se spokojeností hovořil H. Fend (1988) in Grecmanová 2008 o školách s vysokou spokojeností učitelů a školy vyznačující se nepatrnou spokojeností. Pokud je dobrá spolupráce v kolektivu pedagogů, vedení školy je vnímáno pozitivně, potom v takové škole mají i žáci lepší vztahy se svými učiteli. Tam kde vedení působí defenzivně a lpí na formalitách, je spokojenost učitelů nízká. (Grecmanová, 2008, s. 84)

Pozitivní klima školy

U všech předcházejících typů lze posoudit jejich kvalitu klimatu, to znamená, zda je to klima příznivé a žádoucí (pozitivní). Toto klima, pokud je příznivého charakteru, tvoří příznivé podmínky úspěchy ve škole a sblíží učitele a děti. Pokud je opačného, nepříznivého charakteru, ovlivňuje děje ve škole, vede ke ztrátě motivace a špatným výsledkům ve škole. Také ve většině výzkumů, které se konaly v 80. letech, které se konaly na amerických školách a byly zaměřeny na kvalitu klimatu, se poukazuje na to, že pozitivní klima má podíl na efektivitě práce ve školách. (Grecmanová, 2008, str. 85). A jak by taková škola s pozitivním klimatem měla vypadat? Můžeme vycházet z německého výzkumného šetření, které zprostředkoval F. Schaffer (nepublikované texty), které se zabývalo názory žáků, rodičů, učitelů a další veřejnosti na aspekty pozitivního klimatu školy.

Pro pozitivní klima školy z hlediska žáků je typické:

- Samostatným objevným učením se, ze kterého mají žáci radost
- Kladením přiměřených požadavků na žáky, které odpovídají jejich individuálním schopnostem
- Podporováním osobního rozvoje žáků
- Jistotou žáků, že budou akceptováni
- Možností žáků prožít úspěch
- Spravedlivým přístupem k žákům
- Přehledností aktivit
- Možností žáků spoluvytvářet a vnímat školu jako jejich životní prostor

Positivní klima školy z hlediska učitelů můžeme charakterizovat:

- Učitelé ve škole rádi pracují, dobře vyučují, je tam prostor pro seberealizaci, mohou svobodně a samostatně pracovat,
- Učitelé spolupracují se žáky, jejich rodiči, ale i s kolegy,
- Učitelé prožívají vzájemnou sounáležitost, radost z pochvaly a uznání, ze spravedlivého hodnocení, jsou spokojeni se stávajícím stavem

Pozitivní klima dle rodičů tvoří:

- Vstřícní, kvalifikovaní a kompetentní učitelé
- Individuální podpora každému dítěti
- Adekvátní motivace dětí
- Spravedlivý přístup k dětem a jejich hodnocení
- Cílevědomá práce školy s ohledem na rozvoj dětí v kognitivní a emocionální oblasti

Positivní klima z hlediska veřejnosti, škola by měla žáky připravit na:

- Úspěšné zapojení se do profesního života
- Zodpovědné účasti na veřejném životě
- Angažovanosti ve veřejném životě
- Dodržování sociálních a pracovních ctností (Grecmanová, 2008, Str. 85-86)

Dle Doležalové (2003) jsou už ve slovu klima odpovědi na to, co se skrývá pod pojmem pozitivní klima.

- K znamená komunikaci a kooperace,
- L pozitivní ladění,
- I naléhavé nutné inovace,
- M aplikace moderních metod
- A představuje aktivitu (Doležalová, 2003, s 274-277)

Spilková (2003) popisuje pozitivní klima z hlediska emocionálního slovy: pohoda, důvěra, bezpečí, jistota, radost, proti smutku, strachu, nervozitě, zlosti, agrese, napětí a z hlediska sociálního slovy: otevřenost, vstřícnost, vzájemný respekt, úctu, ohleduplnost, toleranci a spolupráci proti přemíře soutěživosti, žalování, nepřejčnosti, zesměšňování, ponižování atd. Pracovní oblast je zaměřená na řád, respektování pravidel, koncentraci, dotahování činností a úkolů do konce, pracovitost, činnost a důslednost. (Spilková, 2003, s. 345)

2.2 Teorie klimatu školy

V této kapitole si popíšeme teorie klimatu z pohledu zainteresovaných skupin, které se podílejí na školním klimatu z pohledu více autorů a jejich přístupu k této problematice.

Teorie klimatu školy z celkového pohledu zainteresovaných skupin respondentů

Školní klima je následkem celkového školního prostředí. Mezi jeho součásti patří klima výuky, tříd, učitelského sboru a organizační klima školy. Školní klima je vnímáno všemi aktéry života ve škole. Zmíníme zde teorie H. Fenda (1977) a jeho sociálně teoretický přístup, F. Osvalda (1989) a jeho koncept komunikačně – teoretický a v neposlední řadě pojetí R. Bessotha (1989 a, b), které je zaměřeno na celkové prostředí školy. Právě od těchto autorů je vyvozena teoretická základna v podobě konkrétních teorií, které vždy upřednostňují vztah ke konkrétní skupině respondentů (činitelů klimatu). Tyto teorie popisuje ve své knize Klima školy Helena Grecmanová. (Grecmanová, 2008, s. 36)

Sociálně – teoretický přístup H. Fenda

Dle Fenda (1977) je školní klima způsob, kterým se provádějí socializační procesy a jednotliví žáci a učitelé zde prožívají institucionální vztahy. Učitelé dle něho mají největší podíl na tvorbě školního klimatu.

Při popisu školního prostředí rozlišil obsahový, interakční a vztahový aspekt a těmito aspekty vytvořil strukturu k popisu školního klimatu.

- **Obsahový aspekt:** týká se především hodnotového systému, zda se škola zaměřuje spíše na tradiční normy (píle, pořádek, čistota, respekt) nebo na samostatnost, schopnost kritiky, informovanost či svobodu úsudku.
- **Interakční aspekt:** jejím obsahem jsou komunikační struktura a způsoby interakce mezi učiteli a žáky.
- **Vztahový aspekt:** v rámci pravidel instituce posuzuje intenzitu sociálních vztahů a její kvalitu mezi učiteli a žáky. (Grecmanová, 2008, s.37)

Komunikačně – teoretický koncept školního klimatu F. Oswalda et al.

Vychází z komunikačně teoretického modelu, veškeré chování ve vztazích mezi lidmi má formu sdělení. Pojetí školního klimatu představil F. Oswald et al. (1989) jako specifický projev života školy, který prožívají všichni zainteresovaní ve školním procesu, kteří se podílejí na chodu této instituce. Oproti tvrzení H. Fenda (1977) neovlivňuje nejvíce školní klima učitel, ale stejnou měrou se podílejí na školním klimatu všichni účastníci školního života. Dále zdůrazňují, že školní klima má socializační efekt a popisuje interakční formy na škole. (Grecmanová, 2008, s.39)

Pojetí R. Bessotha podle celkového prostředí školy

Tento autor zdůraznil, že významné aspekty klimatu školy nejsou jenom sociální vztahy a kultura, ale také demografické (osoby a jejich kompetence a ekologické (fyzické a materiální znaky). Dle celkové kvality prostředí vně školy, které školní klima obsahuje ho lze přirovnat k jejímu celkovému vnějšmu obrazu. (Bessoth, 1989 in Grecmanová, 2008, s. 40)

Teorie klimatu z pohledu učitelů

Při sledování klimatu školy, který vychází z vnímání učitelů, můžeme popisovat organizační klima školy. Týká se hlavně sociálních vztahů a kultury školy a vyplývá z vnímání organizace jejími členy. (Grecmanová, 2008, s. 41)

A. Knap (1985) popsal dvě dimenze organizačního klimatu, vztahy učitele s vedením a vztahy s kolegy.

Vztahy s vedením mohou být ovlivněny:

- Hierarchickou distancí mezi učiteli a vedením
- Zohledňování individuálních schopností učitelů ředitelem
- Ředitele vnímají jako svůj vzor
- Ředitel je ohleduplný a nápomocen k požadavkům učitelů

Vztahy s kolegy mohou být ovlivněny:

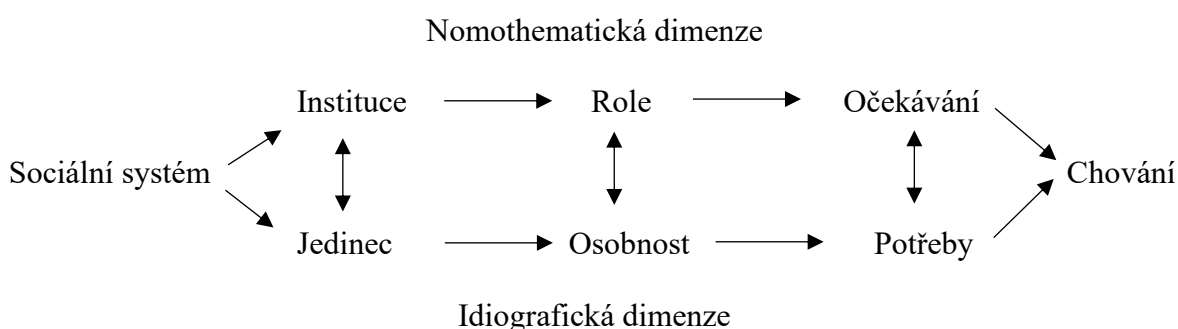
- Problémy s kolegy
- Organizační problémy
- Vstřícná atmosféra, angažované chování
- Spolupráce mezi kolegy (Grecmanová 2008, s. 41,42)

Teorie klimatu školy z pohledu žáků

Tyto teorie se vztahují ke klimatu školy z pohledu žáků a jsou jimi zejména klima třídy a výuky.

Model třídy jako sociální systém W. Getzelse a H. A. Thelena

Tito autoři definovali třídu jako sociální systém. V tomto systému má každý žák své postavení a zastává konkrétní roli. Rozlišili dimenzi nomothematickou (nomothematic= zákonodárný, zákonný) a idiografickou (poznání individua a jeho individuálních rysů). (Grecmanová, 2008, s. 43)

Obrázek 1 Školní třída jako sociální systém dle W. Getzelse a E.V Guba (1957)

V nomothematické dimenzi vidíme sociologické podmínky, chování, role a očekávání, které jsou spojeny s určitou organizací. Individuální potřeby jedince jsou patrné v dolní idiografické dimenzi. (Grecmanová, 2008, s. 44)

Sociálně-kognitivní model H. Dreesmanna

Dle Dreesmanna (1979) na začátku prožívají žáci výuku individuálně, postupem času dochází k interakci a společným zážitkům s ostatními. Žáci svým vnímáním a kognitivním zpracováním procesů ve skupině zprostředkovávají klima a tím se vytváří i mínění o něm. Dreesmann odlišil objektivní prostředí vyučovací hodiny, individuální prožívání objektivního prostředí a kolektivní prožívání. (Grecmanová, 2008, s. 44)

Transakční model vnímání klimatu ve škole R. Pekruna

Tento model vnímání klimatu, který popsal R. Pekrun (1985) spojuje různé pohledy na prostředí s vlastnostmi osob. Tvoří tak celistvý obraz, ve kterém na sebe vzájemně působí společenské podmínky, školní prostředí a individualita jednotlivce. Významnou roli ve zprostředkování vztahů mezi osobou a prostředím, hraje vnímání klimatu. (Grecmanová, 2008, s.46)

2.3 Faktory klimatu školy – činitele prostředí školy

Faktory, složky a činitele prostředí, které ovlivňují klima školy, můžeme dle jejich povahy rozlišit na živé a neživé, hmotné a nehmotné, přírodní a kulturní, věcné a činnostní. Lze je v obecném hledisku chápat, jako příčiny, jež kooperují na tvorbě klimatu školy, jeho vymezení a pochopení.

Region

Region, jedná se o místo, kde se škola nachází. Ve spojitosti s klimatem školy je často hledán rozdíl mezi vesnickou a městskou školou. Popisujeme indikátory, které toto klima ovlivňují.

Regionální prostředí je determinováno nejen přírodními a kulturně-společenskými faktory, ale také historicky. Kraus (2008) je charakterizoval různými znaky:

- Znaky demografické: velikost, hustota zalidnění, rozmístění obyvatel, jejich struktura, především etnická, ale i sociální
- Komunikační síť: propojenost daného prostředí, ať už se jedná o dopravu, telefonní, počítačovou síť. Tyto faktory determinují mobilitu obyvatel, rychlost a kvalitu přenosu informací.
- Ekonomické znaky: výrobní a obchodní jednotky, které se v lokalitě vyskytují. Zvyšují, nebo snižují možnost pracovního uplatnění a udávají výši průměrného výdělku.
- Věcně-prostorová schránka: udává nám charakter zástavby: bytové poměry, výskyt obchodních center, množství zeleně, sportoviště a prostory pro volnočasové aktivity.
- Společensko-kulturní charakter: kulturní a vzdělávací instituce. Patří zde kulturní život v obci, politické organizace a možnost kulturního vyžití pro děti a mládež. U vzdělávacích institucí nás zajímá jejich struktura, charakter a dostupnost.
- Osobnostně – vztahová stránka: dle rozčlenění obyvatelstva do sociálních skupin (věk, profese, etnikum atd.) i společenských vrstev (společenské postavení, majetkové poměry, vzdělání atd.) (Kraus, 2008, s. 94,95)

Každý region má své specifické přírodní podmínky, svou typickou kulturu a podobně i své společenské poměry a uspořádání. To odkud dítě pochází, poznamenává a utváří jeho

osobnost. Je rozdíl, zda pochází z města či zda žije na venkově. Co se týče sociální přizpůsobivosti, městské děti se lépe adaptují, jsou racionálnější, samostatnější, disciplinovanější, odbojnější, méně sebekritické a disciplinovanější než děti venkovské. Co se týče životní aspirace, náročnosti na povolání, vzdělání u městských dětí bývá vyšší, ale postupem času se tyto rozdíly postupně vyrovnávají (Kraus 2008, s. 98-99)

Dle Grecmanové (2008) je klima v městských oblastech orientováno na úkol, oproti tomu na venkovských školách se objevuje jako součást klimatu více soutěžení, jasnost pravidel, vyšší tlak a kontrola. K. Horvátová (2005) dokumentovala na Slovensku, že učitelé z vesnických škol hodnotí lépe než jejich kolegové ze škol městských demokratičnost řízení, jednotu učitelů, sociální informovanost ředitele a popírání generačních rozdílů. Stejně tak i Němcová (2006) zjistila, že klima na městských školách bylo méně příznivé než na vesnicích. (Grecmanová, 2008, s. 52)

Architektura a fyzické prostředí

Architektura a fyzické prostředí školy v jisté míře také působí na chování lidí. Škola by měla být tzv. životním prostorem pro děti, tedy prostorem, kde se děti učí, budují vzájemné vztahy, získávají životní zkušenosti a řeší své problémy. Poskytne jim zázemí, jak ve formě materiální, tak technické, dostatek pomůcek, prostor pro hry, odpočinek a vlastní seberealizaci. (Krüger, Helsper 1995 in Kašpárková, 2007, s. 58)

Školní prostředí se tedy netýká pouze aspektů sociálně – psychologických. Prostředí školy zahrnuje i stránky architektonické, hygienické a ergonomické. Hmotný svět může ovlivňovat určitým způsobem člověka. W. Zlobicky (1996) in Kašpárková (2007) uvádí následující vlivy školního prostředí na člověka:

- Architektura může ovlivnit autoritativní přístup učitele
- Životní styl učitelů může být vidět podle zařízení a vnitřního uspořádání například kabinetu, třídy a ředitelny
- Vliv vyučovacích prostor na výsledky práce není determinující, ale jeho význam je často podceňován (Kašpárková, 2007, s. 59)

Prostory, jako je třída, nebo učebna mají také velký vliv na žáky. Zde tráví několik hodin denně. Čistá a upravená třída, dobře větraná, kde je dostatek pomůcek, která je útulná a světlá, napomáhá vzniku kladného vztahu žáků k výuce. Vyvolává spokojenost, klid, pocit

jistoty a podporuje důvěryhodné klima. Ve škole by také neměly chybět prostory, kde žáci budou prezentovat své práce. (Grecmanová, 2008, s. 53)

Osobnost učitele

Dle Grecmanové (2008) „je učitel zásadním činitelem klimatu školy. Jeho věk, pohlaví, motivy, hodnoty, zájmy, postoje k výuce atd. ovlivňují různou intenzitou klima výuky.“ (Grecmanová, 2008, str. 63). Individuální chování učitelů je jeden ze zásadních faktorů, které mají vliv na charakteristiku klimatu (Fend, 1968 in Grecmanová 2008, str. 66).

V pedagogickém slovníku je učitel osoba, která podněcuje a řídí učení jiných osob. Je to jeden z hlavních aktérů vzdělávání. Na jejich kvalitě do značné míry závisí výsledek vzdělávacího procesu. Učitel spoluvytváří edukační prostředí, klima třídy, řídí a organizuje činnosti žáků, koordinuje a hodnotí proces učení a jeho výsledky. V neposlední řadě je důležitá jeho sociální role ve spolupráci se žáky, rodiči, v učitelském týmu a veřejností. (Průcha et. Al, 2009, s. 326)

Pedeutologie, což je věda o osobnosti učitele, uplatňuje při zkoumání učitelovy osobnosti dva přístupy, normativní a analytický. Normativní je spojen s deduktivní metodou a určuje ideální vzor učitele, kterému by se měli ostatní pedagogové přiblížit. Analytickým přístupem, který využívá metod indukce, analyzujeme podle výpovědí žáků, jací konkrétně jsou a jaké mají reálné vlastnosti. Nejsnazším způsobem poznání osobnosti učitele v reálných interakcích, kde se osobnost projeví, se jeví sledování v akčním prostředí.) Pro učitele jsou významné tyto komponenty, které je možno odhalit ve škole a výchovně-vzdělávacím procesu (Dytrtová, 2009, s.15):

- Psychická odolnost – resistance vůči problémovým situacím
- Adaptibilita a adjustabilita (schopnost alternativně řešit vypjaté situace, psychická flexibilita.
- Schopnost osvojovat si nové poznatky
- Sociální empatie a komunikativnost (Mikšík 2007 in Dytrtová, 2009, s.15)

Každý učitel nějaký hodnotící vztah, postoj ke konkrétním žákům. Utváří se během bezprostřední interakci se studenty, ale také ho můžou ovlivnit například informace od jiných učitelů nebo rodičů. Žákovy povahové rysy také mohou zkreslit učitelův pohled, který je buď pozitivní, pokud se jedná o žáka, který se jeví učiteli jako pilný, snaživý, je

považován také za nadaného a ve třídě oblíbeného. Naopak negativní postoj může zaujmout k žákovi se zcela odlišnými vlastnostmi. (Mareš, Křivohlavý, 1995, s. 132-133)

Učitel vytváří pozitivní klima nejen tím, že žáky učí, kontroluje a hodnotí jejich vědomosti, ale také tím, že ho zajímají jejich problémy a těžkosti s učením. Tímto přístupem probouzí a prohlubuje u žáků jejich sebevědomí. Čím víc jsou učitelé empatičtí, tím lépe chápou potřeby a postoje žáků. (Petlák, 2006, s. 123)

Osobnost žáka

Vzhledem k probíhající inkluzi na školách je složení žáků velmi rozmanité. Můžeme se setkat s dětmi zdravotně znevýhodněnými, s poruchami chování a učení a s dětmi ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Musí být, proto zvolen vhodný přístup k těmto žákům a tímto přístupem příznivě ovlivňovat klima. (Blašíková, 2018, s. 30)

Na osobní znaky žáků, lze pohlížet jako na individuální znaky nebo znaky třídy, které souvisejí s klimatem školy.

Co se týče pohlaví a vnímáním klimatu, tak většinou je chlapci vnímáno negativněji než děvčaty. Ve třídách, v nichž převažují dívky, se pociťuje méně tlaku v sociální oblasti, na výkon a disciplínu. Čím více dívek ve třídě, tím jsou lepší vzájemné vztahy ve třídě. Kognitivní vlastnosti nemají nějaký významný podíl na klimatu školy. Výzkumy ukázaly, že žáci se středními kognitivními schopnostmi mohou vnímat školní prostředí pozitivněji. Individuálně, lze konstatovat, že inteligentnější žáci mohou lépe sledovat výuku a tím mají větší šanci na úspěch, společně s větší mírou disciplíny. Žáci s nižším IQ vykazují určitou frustraci, která může být zapříčiněna právě nepochopením učiva, nemohou zažívat úspěch, jako úspěšnější spolužáci a tím se podlamuje jejich sebedůvěra. Tito žáci se vyjadřovali k dimenzím klimatu méně pozitivně. Vnímání klimatu také ovlivňují vztahy a postoje ke spolužákům. Žáci považují vztahy mezi spolužáky za velmi významný faktor podílející se na charakteru klimatu. (Grecmanová, 2008, s. 69-71)

Náš zkoumaný vzorek jsou studenti střední školy, které řadíme z hlediska vývojové psychologie Vágnerové (2012) do období pozdní adolescence, což je řazeno mezi 15 až 20 věkem. Tato fáze dospívání je zaměřena na hledání a rozvíjení vlastní identity. V období adolescence se proměňují sociální role a s tím jsou spojeny určité společenské požadavky. Jedinec se dostává do nového sociálního prostředí, musí se chovat podle určitých pravidel. V sociální roli se přibližuje roli dospělého jedince. Co se týče vztahu adolescentů k dospělým, tak často hledají vzor, který jim bude imponovat, který představuje přirozenou

autoritu a bere je vážně. V tomto období mají vztahy s vrstevníky velký význam, pomáhají se emancipovat od rodiny a postupně osamostatňovat. Vrstevníci postupně nahrazují rodinu a uspokojí potřeby jistoty a bezpečí. (Vágnerová, 2012, s. 370,371, 397, 398)

Vedení školy

Pod pojmem vedení školy si představíme především ředitele školy, zástupce ředitele a další řídicí pracovníky školy, na které jsou delegovány jednotlivé úkoly. Pod pojmem vedení školy, také management školy si představíme komplex činností spojených s plánováním a chodem školy. Zajišťuje kvalitu vzdělávacího procesu, s hodnocením žáků, autoevaluací školy. V řízení školy má značné pravomoci a odpovědnost ředitel školy, který odpovídá za tvorbu ŠVP a jeho realizaci, za odbornou a vzdělávací práci, efektivní využívání financí a personální záležitosti školy. (Průcha et Al., 2009, s. 253, 254)

Řídicí pracovník by měl být empatický, měl by disponovat demokratickým a neautoritativním chováním, akceptováním druhých lidí. Tam, kde vládne vřelá atmosféra z vedení, nedochází k přetěžování žáků a učitelů a tímto přístupem lze snížit i nechuť žáků ke škole. (Grecmanová, 2008, s. 88)

Pozitivní klima školy je ovlivněno vlastnostmi řídicího pracovníka, dobrou organizací a řízením školy. Toto hledisko je dominantní z pohledu učitelů, ale také starších studentů. (Petlák, 2006, s. 31)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 METODOLOGIE VÝZKUMU

Praktická část bude vedena kvantitativní metodou, pomocí dotazníkového šetření. Zabývá se klimatem střední odborné školy pohledem studentů a pedagogů.

3.1 Cíle výzkumu

Hlavním výzkumným cílem je zjistit celkový pohled na školní klima studenty a pedagogy odborné střední školy.

Dílčí cíle vycházejí z jednotlivých škál klimatu školy:

- Zjistit spokojenost pedagogů ve škole.
- Zjistit spokojenost pedagogů s procesy ve škole.
- Zjistit spokojenost pedagogů s výukovými pomůckami.
- Zjistit, jaké je ocenění žáků pedagogy.
- Zjistit, jak hodnotí pedagogové špatné vztahy v rámci školy?
- Zjistit, jaká je spokojenost pedagogů čistotou a funkčností školní budovy.
- Zjistit, jak hodnotí prostředí školy studenti.
- Zjistit, jak hodnotí studenti podporu od učitelů.
- Zjistit, jak hodnotí studenti pedagogy.
- Zjistit, jak hodnotí studenti učení ve škole.
- Zjistit, jak studenti hodnotí vzájemné vztahy a oporu se spolužáky.

3.2 Výzkumné otázky

Hlavní výzkumné otázky a dílčí otázky vycházejí z posuzovaných škál v dotazníku.

Hlavní výzkumné otázky:

HV 1 Jaké je celkové hodnocení školního klimatu školy dle pedagogů?

HV 2 Jaké je celkové hodnocení školního klimatu školy dle studentů?

Dílčí výzkumné otázky:

DVO 1: Jaká je spokojenost pedagogů ve škole?

DVO 2: Jaká je spokojenost pedagogů s procesy ve škole?

DVO 3: Jaká je spokojenost pedagogů s výukovými pomůckami?

DVO 4: Jak oceňují pedagogové studenty?

DVO 5: Jak hodnotí pedagogové špatné vztahy v rámci školy?

DVO 6: Jak pedagogové hodnotí čistotu a funkčnost školní budovy?

DVO 7: Jak hodnotí prostředí školy studenti?

DVO 8: Jak hodnotí studenti podporu od pedagogů?

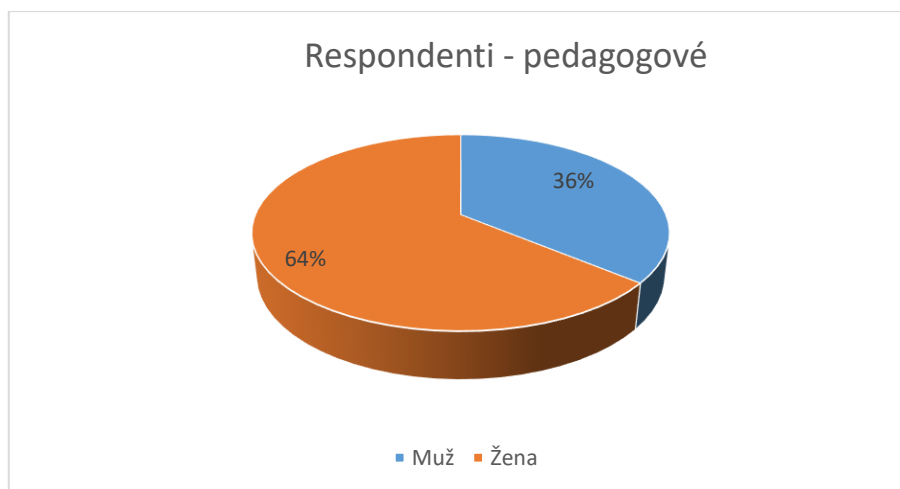
DVO 9: Jak hodnotí studenti pedagogy?

DVO 10: Jak hodnotí studenti učení ve škole?

DVO 11: Jak hodnotí studenti vzájemné vztahy a oporu se spolužáky?

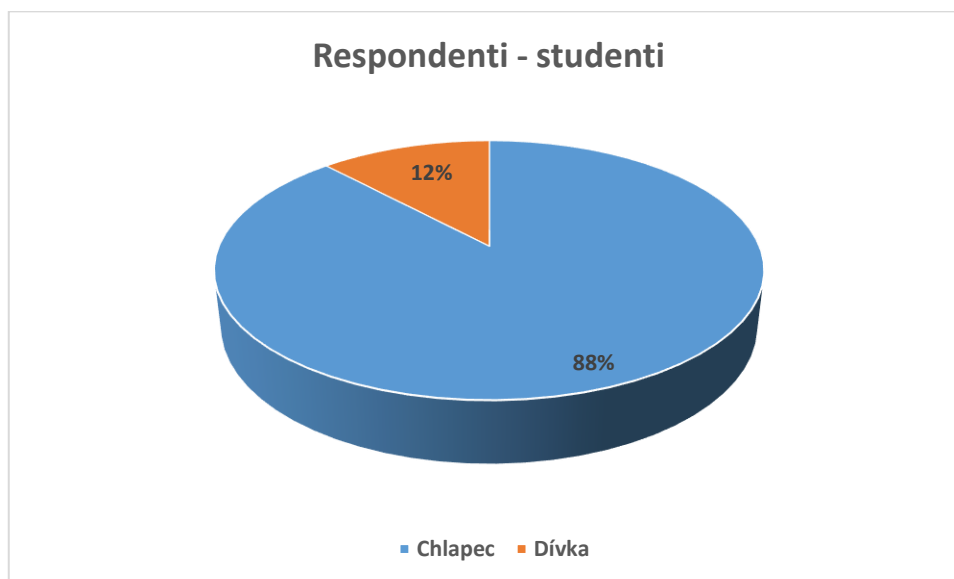
3.3 Výzkumný soubor

Výzkumu se zúčastnili studenti 3. a 4. ročníku a pedagogové odborné Střední školy informatiky, elektrotechniky a řemesel v Rožnově pod Radhoštěm. Jedná se o záměrný výběr. Na této škole jsem měla v době bakalářského studia praxi a následně jsem byla oslovena pro tento výzkum. Dotazníky jsme v elektronické podobě rozeslali 120 studentům a 50 pedagogům. Studenti vyplnili 112 dotazníků, což činí návratnost 93 %. Z 50 pedagogů 44 vyplnilo dotazníky, návratnost byla u těchto respondentů 88 %. Mezi zúčastněnými respondenty z řad pedagogů bylo 28 žen (64 %) a 16 mužů (36 %).

Graf 1: Rozložení výzkumného souboru dle pohlaví – pedagogové

Mezi zúčastněnými studenty bylo 14 dívek (12 %) a 98 chlapců (88 %).

Graf 2: Rozložení výzkumného souboru dle pohlaví – studenti

3.4 Výzkumné metody

Pro toto výzkumné šetření jsme zvolili kvantitativní výzkum. Jako nástroj k zjištění klimatu školy jsme využili dotazníkové šetření.

3.4.1 Metody zpracování dat

Pro tento výzkum a následnou analýzu, která nám dopomůže posoudit výše uvedené cíle, jsme využili dotazník Klima školy – soubor dotazníků pro učitele, žáky a rodiče, (Mareš a kolektiv, 2012) jedná se o 1. revidovanou verzi. Tento dotazník vznikl pomocí národního projektu Ministerstva školství a tělovýchovy „Cesta ke kvalitě – autoevaluace školy“, pro vytvoření systému a podpory škol v oblasti vlastního hodnocení klimatu. Soubor dotazníků je tvořen dotazníky pro učitele, žáky a rodiče. Nástroj předpokládá získání dat od alespoň dvou dotazovaných skupin. Jak dotazník pro žáky, tak dotazník pro učitele obsahuje 36 otázek. Položky v dotaznících jsou pro každou skupinu dotazovaných odlišné. Obsah otázek směřuje k materiální, personální, sociální a kulturní charakteristice školy. Jednotlivé dotazníky autoři rozdělili do škál. Škála je součet odpovědí na několik otázek posuzované problematiky dotazníku, který se vztahuje ke konkrétnímu aspektu školního klimatu. Pro pedagogy to znamená 6 posuzovaných škál plus celkové hodnocení klimatu, pro žáky 5

posuzovaných škál plus posuzované celkové klima. Tyto hodnoty se pohybují v rozmezí od 1 do 4, což znamená:

- 1- rozhodně souhlasím,
- 2- spíše souhlasím,
- 3- spíše nesouhlasím,
- 4- rozhodně nesouhlasím

Nízká hodnota je pozitivně hodnocena, vysoká naopak negativně. Položky značené R, mají reverzní charakter odpovídá škály, a proto je nutné je obrátit.

Struktura výsledného dotazníku pro učitele:

- Spokojenost ve škole: zachycuje učitelovu spokojenost ve škole, jak se tam cítí. Obsahuje celkem 8 otázek
- Nespokojenost s procesy ve škole: zachycuje nespokojenost učitele, jak se ve škole věci dělají. Obsahuje celkem 7 otázek.
- Vybavení školy: zachycuje jaká je spokojenost s vybavením učeben a potřebnými pomůckami k výuce. Obsahuje 5 otázek.
- Ocenění žáků: zachycuje, jak pozitivně hodnotí pedagogové své žáky Obsahuje 5 otázek.
- Špatné vztahy: zachycuje kriticky kvalitu vztahů ve škole. Otázky mají opačnou polaritu. Obsahuje 5 otázek.
- Fyzické prostředí školy: zachycuje, jak se mu líbí prostředí školy. Obsahuje 5 otázek.
- Celkové hodnocení klimatu školy učiteli: celkové hodnocení školy, souhrn položek z předchozích škál.

Tabulka 1: Zařazení položek do jednotlivých škál u pedagogů, písmeno R určuje otázky s opačnou polaritou (Mareš et. Al., 2012)

Název škály/ Krátké označení škály	Položky zařazené do škály
Spokojenost ve škole/ škála S1	13) Myslím si, že řada mých kolegů chce ze školy odejít. (R) 15) Komunikace mezi vedením školy a učiteli je bezproblémová.

	<p>16) Myslím si, že moje práce ve škole je dostatečně finančně ohodnocena.</p> <p>17) Vedení školy mě již několikrát zklamalo svým postojem k záležitostem týkajícím se učitelů. (R)</p> <p>27) V naší škole mohu plně uplatnit svůj potenciál nad rámec výuky.</p> <p>33) Můj rozvrh hodin mi každoročně vyhovuje.</p> <p>34) Jsem rád/ráda, že pracuji na této škole.</p> <p>35) Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.</p>
Spokojenost s procesy ve škole/ škála S2	<p>2) Líbí se mi výzdoba školy.</p> <p>12) Slýchávám od žáků, že někteří učitelé nejsou schopni odpovědět na jejich otázky, které se týkají učiva. (R)</p> <p>26) Někteří kolegové mě svými požadavky omezují. (R)</p> <p>28) V naší škole se nic zajímavého neděje. (R)</p> <p>29) Ve škole mají žáci možnost objevovat nové věci.</p> <p>30) Vedení školy podporuje, když učitelé uplatňují ve výuce různé inovace.</p> <p>32) Někteří učitelé pravidla nedodržují. (R)</p>
Spokojenost s výukovými pomůckami /škála S3	<p>3) Vyhovuje mi moje pracovní zázemí ve škole (stůl, židle...).</p> <p>7) Mám k dispozici dostatek pomůcek pro vyučování.</p> <p>8) V učebnách, v nichž učím, jsem spokojen s didaktickou technikou.</p> <p>9) Škola disponuje řadou dostupných informačních zdrojů pro výuku (knihy, časopisy...).</p> <p>11) Vybavení sborovny je funkční.</p>
Ocenění žáků/ škála S4	<p>19) Na většinu svých žáků se mohu spolehnout.</p> <p>23) Žáci jsou ochotni mi pomáhat s přípravou výuky.</p> <p>24) Jsem spokojený s tím, co se žáci v mých hodinách naučí.</p> <p>25) Oceňuji snahu svých žáků podávat ve škole co nejlepší výkony.</p> <p>31) Všichni žáci dodržují pravidla ve škole</p>
Špatné vztahy/ škála S5	<p>14) Mnoho rodičů mě uráží. (R)</p> <p>18) Žáci naší školy si nejsou ochotni vzájemně pomáhat. (R)</p> <p>20) Mám strach z některých žáků naší školy. (R)</p> <p>21) Bojím se některých kolegů ve škole. (R)</p>

	22) Žáci se bojí některých spolužáků. (R)
Škola jako budova, čistota a funkčnost sborovny – základy/ škála S6	1) Budova školy se mi líbí. 2) Líbí se mi výzdoba školy. 5) Ve škole je vždy uklizeno. 6) Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny...) je vyhovující. 11) Vybavení sborovny je funkční.
Celkové hodnocení klimatu školy učiteli/ SX	2) Líbí se mi výzdoba školy. 3) Vyhovuje mi moje pracovní zázemí ve škole (stůl, židle...). 7) Mám k dispozici dostatek pomůcek pro vyučování. 8) V učebnách, v nichž učím, jsem spokojen s didaktickou technikou. 9) Škola disponuje řadou dostupných informačních zdrojů pro výuku (knihy, časopisy...). 11) Vybavení sborovny je funkční. 13) Myslím si, že řada mých kolegů chce ze školy odejít. (R) 15) Komunikace mezi vedením školy a učiteli je bezproblémová. 17) Vedení školy mě již několikrát zklamalo svým postojem k záležitostem týkajícím se učitelů. (R) 18) Žáci naší školy si nejsou ochotni vzájemně pomáhat. (R) 19) Na většinu svých žáků se mohu spolehnout. 26) Někteří kolegové mě svými požadavky omezují. (R) 27) V naší škole mohu plně uplatnit svůj potenciál nad rámec výuky. 28) V naší škole se nic zajímavého neděje. (R) 29) Ve škole mají žáci možnost objevovat nové věci. 30) Vedení školy podporuje, když učitelé uplatňují ve výuce různé inovace. 31) Všichni žáci dodržují pravidla ve škole. 33) Můj rozvrh hodin mi každoročně vyhovuje. 34) Jsem rád/ráda, že pracuji na této škole. 35) Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.

Struktura výsledného dotazníku pro studenty:

- Spokojenost s prostředím školy: zachycuje, jak studenti hodnotí fyzické prostředí školy. Obsahuje 5 otázek
- Vnímaná opora ze strany učitelů: zachycuje vnímání žáků podpory od vyučujícího. Obsahuje 6 otázek.
- Negativní hodnocení učitelů: Zachycuje kritiku pedagogů. Škále je převrácena, i zde platí, že nízké hodnoty jsou pozitivní a vysoké negativní. Obsahuje 6 otázek.
- Učení mě baví: zachycuje žákovo pozitivní hodnocení učení ve škole. Obsahuje 6 otázek.
- Vztahy se spolužáky: zachycuje, jak hodnotí žáci vzájemné vztahy se spolužáky. Obsahuje 5 otázek.
- Celkové hodnocení školy, souhrn položek z předchozích škál. Obsahuje 18 otázek.

Tabulka 2: Zařazení položek do jednotlivých škál u studentů, písmeno R určuje otázky s opačnou polaritou (Mareš et. Al., 2012)

Název škály/ Krátké označení škály	Položky zařazené do škály
Hodnocení prostředí školy/škála S1	1) Budova naší školy se mi líbí. 2) Líbí se mi výzdoba školy. 3) Okolí školy se mi zdá upravené. 4) Ve škole je vždy uklizeno. 6) Stav hygienických zařízení je vyhovující 7) Jsem spokojen s nábytkem naší školy
Pozitivní hodnocení učitelů – podpora / škála S2	10) Učitelé mají pochopení pro moje problémy. 12) Učitelé dodržují vše, co nám slíbí. 14) Všichni učitelé mají přehled o tom, co učí. 22) Myslím si, že nás učitelé respektují. 25) Učitelé mi pomáhají při řešení problémů ve škole. 27) U učitelů můžu hledat pomoc při řešení osobních problémů.
Negativní hodnocení učitelů / škála S3	11) Myslím si, že učitelé nadržují některým spolužákům. (R) 13) Učitelé mi špatně vysvětlují učivo. (R) 15) Při vyučování se vždy nudím. (R)

	<p>23) Bojím se některých učitelů. (R)</p> <p>30) Učitelé oceňují jen mé znalosti, ale ne moji snahu. (R)</p> <p>31) Učitelé učí jednotvárně. (R)</p>
<p>Pozitivní hodnocení učení se ve škole – učení mě baví / škálaS4</p>	<p>16) Mám radost ze svých školních úspěchů.</p> <p>26) U učitelů můžu hledat pomoc při řešení problémů spojených s učením.</p> <p>28) V hodinách se hodně naučím.</p> <p>29) Ve škole se snažím podávat co nejlepší výkony.</p> <p>32) Ve vyučování se můžu zapojit do diskuze.</p> <p>33) Ve škole mám možnost ukázat, co umím.</p>
<p>Vnímaná opora a vztahy se spolužáky / škála S5</p>	<p>17) Ve škole mám spolužáka, kterému se můžu s čímkoliv svěřit.</p> <p>18) Na všechny spolužáky se můžu spolehnout.</p> <p>19) Se spolužáky se navzájem uznáváme.</p> <p>20) Před spolužáky můžu přiznat každou svoji chybu.</p> <p>24) Když potřebuji, tak mi spolužáci poradí.</p>
<p>Celkové hodnocení klimatu školy žáky / SX</p>	<p>1) Budova naší školy se mi líbí.</p> <p>2) Líbí se mi výzdoba školy.</p> <p>4) Ve škole je vždy uklizeno.</p> <p>6) Stav hygienických zařízení je vyhovující.</p> <p>10) Učitelé mají pochopení pro moje problémy.</p> <p>12) Učitelé dodržují vše, co nám slíbí.</p> <p>13) Učitelé mi špatně vysvětlují učivo. (R)</p> <p>14) Všichni učitelé mají přehled o tom, co učí.</p> <p>15) Při vyučování se vždy nudím. (R)</p> <p>22) Myslím si, že nás učitelé respektují.</p> <p>25) Učitelé mi pomáhají při řešení problémů ve škole.</p> <p>26) U učitelů můžu hledat pomoc při řešení problémů spojených s učením.</p> <p>27) U učitelů můžu hledat pomoc při řešení osobních problémů.</p> <p>28) V hodinách se hodně naučím.</p> <p>29) Ve škole se snažím podávat co nejlepší výkony.</p> <p>33) Ve škole mám možnost ukázat, co umím.</p> <p>34) Jsem rád/ráda, že chodím do této školy.</p>

	35) Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno
--	---

Data získaná prostřednictvím dotazníků, jsou vyhodnocena pomocí popisné statistiky (grafy a tabulky) programu Microsoft Excel.

Postup při vyhodnocování dotazníků byl následující. Pro každého ze zúčastněných, zde se jedná o studenty a pedagogy se vypočítaly jeho škálové skóry tak, že se spočítal průměr bodových hodnocení za otázky, spadajících do dané škály. Každému dotazovanému tak vznikl určitý počet hodnot za jednotlivé škály. Hodnoty se pohybovaly v rozmezí od 1 až 4, přičemž nízká hodnota znamená pozitivní hodnocení, vysoká značí opak, negativní hodnocení.

1,00 – 2,00- tyto hodnoty poukazují na pozitivní hodnocení klimatu školy

2,01 – 2,99 – tyto hodnoty poukazují na středně pozitivní hodnocení klimatu školy.

3,00 - 4,00 – tyto hodnoty poukazují na negativní hodnocení klimatu školy

Směrodatná odchylka vypovídá, jak se dané odpovědi shodují mezi dotazovanými míře shody odpovědí u respondentů. Nižší hodnota značí vyšší shodu u odpovědí mezi respondenty a opačně. Za nízké hodnoty považujeme menší než 0,7, za vysoké vyšší než 0,9.

Dále jsme si vypočítali mediány škálových hodnot u jednotlivých respondentů dle skupin (pedagogové, studenti). „Medián je prostřední hodnota z řady seřazených podle velikosti. Je to hodnota, která rozděluje soubor dat na dvě stejné části.“ (Chráška, 2007, s. 48) Medián oproti aritmetickému průměru není ovlivněn několika málo extrémními hodnoceními. Je to hodnota, která vyjadřuje, že polovina dotazovaných hodnotila klima školy takto nebo hůře a polovina lépe. Variabilitu názorů jsme zhodnotili, pomocí kvartilů Q1 a Q3, chtěli jsme odlišit situace, kdy například dvě skupiny dotazovaných mají zcela odlišný názor na hodnocení. První kvartil Q1 je hodnota, která vymezuje, že čtvrtina dotazovaných ve skupině takto nebo hůře hodnotila daný aspekt klimatu školy. Kvartil Q3 to je hodnota, která vykazuje nejlépe hodnotící daný aspekt klimatu školy čtvrtinou respondentů. Mezi hodnotami Q1 a Q3 se tedy vyskytuje přibližně 50% hodnocení klimatu školy. Pokud jsou hodnoty blízko u sebe je ukazatel, že se hodnocení dotazovaných příliš neliší, v opačném případě jsou hodnocení dotazovaných velmi odlišná. Tyto ukazatele klimatu školy jsme znázornili graficky pomocí krabicového grafu, zvaného též boxplot.

Pro každý hodnocenou škálu klimatu školy nám boxplot znázorňuje hodnocení dotazovaných tak, že prostřední polovinu hodnocení znázorňuje jako obdélník, jež je tvořen hranicemi Q1 a Q3, uvnitř je čarou znázorněn medián. Maximální a minimální hodnoty jsou značeny jako čáry (antény) od hranic krabice dosažené hodnotě. Dále jsme použili pro vyhodnocení, orientační normy k přiřazení mediánu k jednotlivým percentilům, která jsou k dispozici v evaluačním nástroji Klíma školy, jež byl použit pro dotazníkové šetření. Platí taktéž, že čím menší percentil, tím lépe. (Mareš et. Al., 2012, s.16)

Orientační normy k evaluačnímu nástroji Klíma školy-soubor dotazníků, revidovaná verze:

Legenda k tabulkám:

- Škála 1 až X – jednotlivé škály dotazníku
- N-počet škol, ze kterých je orientační norma vypočtena
- Percentil – hodnota pro 10 až 90 percentil

Tabulka 3: Orientační normy-Dotazník pro pedagogy (Mareš et. Al., 2012)

		Škála 1	Škála 2	Škála 3	Škála 4	Škála 5	Škála 6	Škála X
N		19	19	19	19	19	19	19
Percentil	10	1,55	1,46	1,2	1,44	2,02	1,35	1,53
	25	1,76	1,61	1,71	1,55	2,14	1,56	1,77
	50	1,86	1,71	1,91	1,65	2,30	1,77	1,88
	75	2,05	1,85	2,06	1,78	2,47	1,98	1,99
	90	2,33	1,98	2,32	1,92	2,58	2,27	2,08

Tabulka 4: Orientační normy-Dotazník pro studenty (Mareš et. Al., 2012)

		Škála 1	Škála 2	Škála 3	Škála 4	Škála 5	Škála X
N		25	25	25	25	25	25
Percentil	10	1,67	1,87	2,06	1,63	1,90	1,79
	25	1,85	2,06	2,17	1,82	2,05	1,92
	50	2,11	2,26	2,35	2,03	2,18	2,17
	75	2,48	2,46	2,48	2,15	2,33	2,37
	90	2,83	2,64	2,60	2,26	2,47	2,53

4 VÝSLEDKY VÝZKUMU A JEHO INTERPRETACE

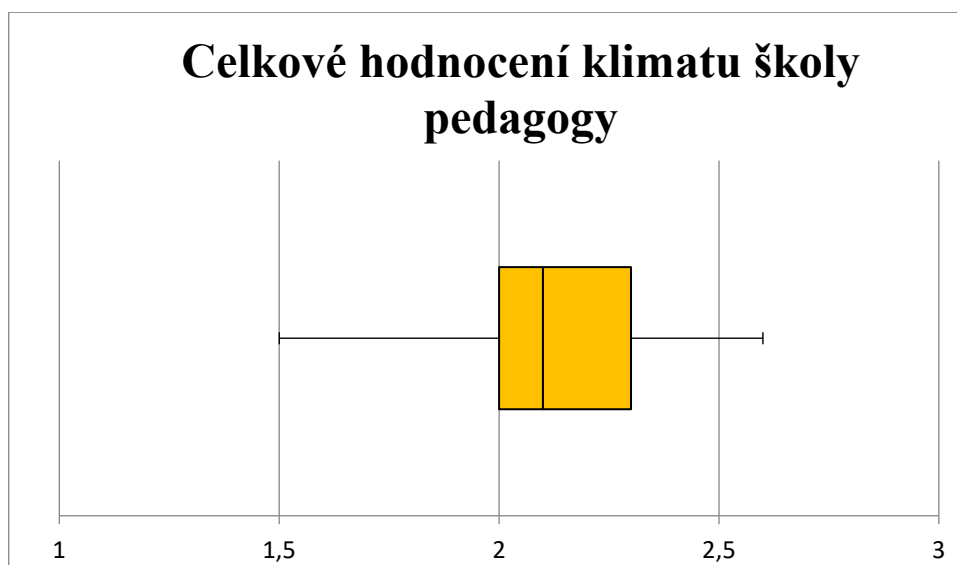
Analýza pedagogové

HVO 1: Jaké je celkové hodnocení školního klimatu školy dle pedagogů?

Celkové hodnocení školního klimatu polovina dotazovaných hodnotí středně pozitivně, hodnoty kvartilu se pohybují od 2 do 2,3. Medián je 2,1, což podle norem odpovídá nad 90 percentilů. Oproti jiným školám hodnotí pedagogové celkové klima školy negativně.

Tabulka 5: Celkové hodnocení klimatu školy pedagogy – kvartily

Minimum	1,5
Q1	2
Medián	2,1
Q3	2,3
Maximum	2,6

Graf 3: Hodnocení prostředí školy pedagogy – kvartily

Pedagogové se v pozitivní rovině ztotožnili s tvrzením:

- Jsem rád/ráda, že pracuji na této škole. (M= 1,57; SD= 0,5).
- Ve škole mají žáci možnost objevovat nové věci. (M= 1,75; SD= 0,5),
- Myslím si, že řada mých kolegů nechce ze školy odejít. (M= 1,84; SD= 0,6),
- V naší škole mohu plně uplatnit svůj potenciál nad rámec výuky. (M= 1,91; SD= 0,6),
- Můj rozvrh hodin mi každoročně vyhovuje. (M= 1,95; SD= 0,6),

- Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno. (M= 2; SD= 0,5)
- Nemyslím si, že se v jejich škole nic zajímavého neděje. (M= 2; SD= 0,6)

Nejhůře byla hodnocena položka, která se týkala podpory, které se jim dostává od vedení školy, ale i tak se pohybovala ve středních hodnotách (M= 2,59; SD= 0,8).

Tabulka 6: Celkové hodnocení klimatu školy pedagogy – jednotlivé odpovědi

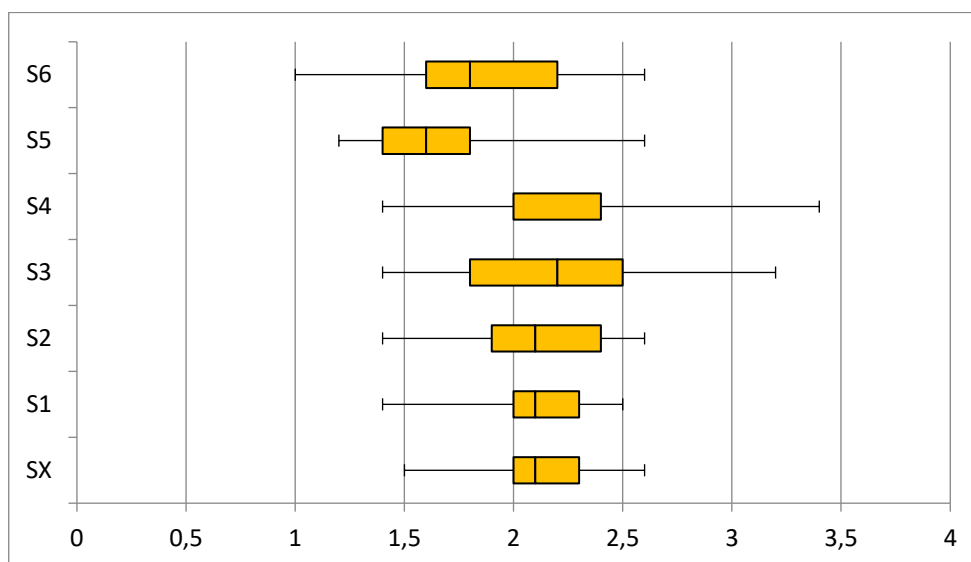
Škála SX	M	SD
34) Jsem rád/ráda, že pracuji na této škole.	1,57	0,5
29) Ve škole mají žáci možnost objevovat nové věci.	1,75	0,5
13) Myslím si, že řada mých kolegů chce ze školy odejít. (R)	1,84	0,6
27) V naší škole mohu plně uplatnit svůj potenciál nad rámec výuky.	1,91	0,6
33) Můj rozvrh hodin mi každoročně vyhovuje.	1,95	0,6
35) Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.	2	0,5
28) V naší škole se nic zajímavého neděje. (R)	2	0,6
26) Někteří kolegové mě svými požadavky omezují. (R)	2,05	0,7
11) Vybavení sborovny je funkční.	2,07	0,8
2) Líbí se mi výzdoba školy.	2,09	0,6
19) Na většinu svých žáků se mohu spolehnout.	2,14	0,4
18) Žáci naší školy si nejsou ochotni vzájemně pomáhat. (R)	2,14	0,6
15) Komunikace mezi vedením školy a učiteli je bezproblémová.	2,16	0,7
30) Vedení školy podporuje, když učitelé uplatňují ve výuce různé inovace.	2,16	0,6
7) Mám k dispozici dostatek pomůcek pro vyučování.	2,23	0,9
3) Vyhovuje mi moje pracovní zázemí ve škole (stůl, židle...).	2,27	0,7
8) V učebnách, v nichž učím, jsem spokojen s didaktickou technikou.	2,34	0,6

9) Škola disponuje řadou dostupných informačních zdrojů pro výuku (knihy, časopisy ...).	2,360,7	0,7
31) Všichni žáci dodržují pravidla ve škole.	2,43	0,6
17) Vedení školy mě již několikrát zklamalo svým postojem k záležitostem týkajícím se učitelů. (R)	2,59	0,8
Celkový průměr	2,10	

Pozitivně byly hodnocena škála S5 v těchto položkách – hodnocení špatných vztahů v rámci školy (Med= 1,6) a škála S6 – fyzické prostředí školy (Med= 1,8). Následovala škála S4 – ocenění studentů pedagogů (Med= 2), dále škála spokojenost ve škole a spokojenost s procesy dopadly shodně ((Med= 2,1). Nejméně pozitivně hodnotili pedagogové škálu S3 – týkala se spokojenosti s výukovými pomůckami.

Tabulka 7: Celkové hodnocení klimatu školy pedagogy – kvartily

	SX	S1	S2	S3	S4	S5	S6
Minimum	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,2	1
Q1	2	2	1,9	1,8	2	1,4	1,6
Medián	2,1	2,1	2,1	2,2	2	1,6	1,8
Q3	2,3	2,3	2,4	2,5	2,4	1,8	2,2
Maximum	2,6	2,5	2,6	3,2	3,4	2,6	2,6

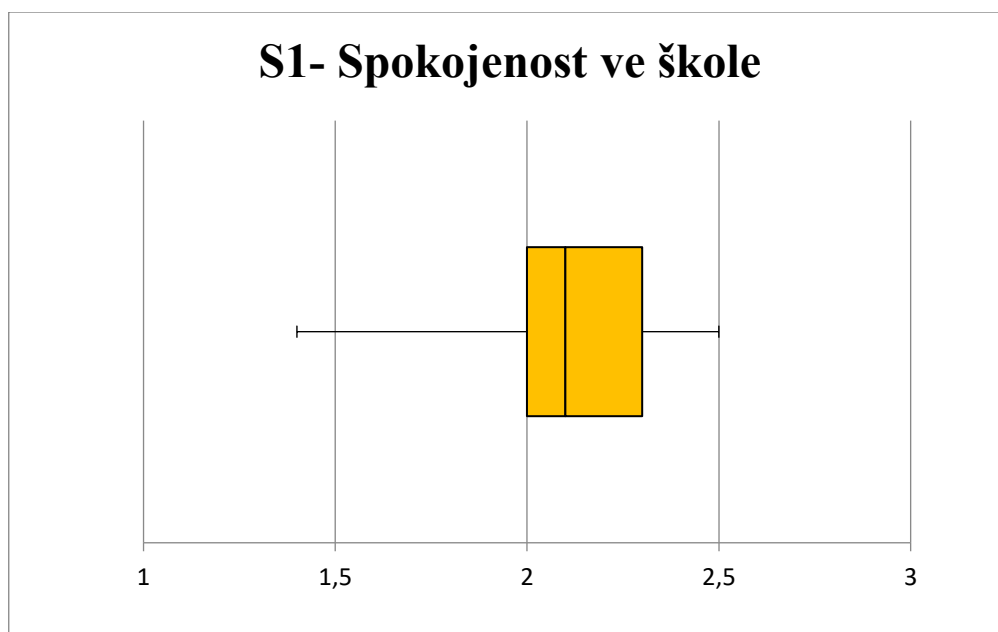
Graf 4: Grafické srovnání všech škál a celkového klimatu školy – pedagogové

DVO 1: Jaká je spokojenost pedagogů ve škole?

U této škály jsme hodnotili, jaká je spokojenost pedagogů ve škole a jak se tam cítí. Polovina dotazovaných hodnotí celkově škálu S1 jako středně pozitivní, hodnoty kvartilu se pohybují od 2 – 2,3. Medián je 2,1, což podle norem odpovídá 75 percentilu. Oproti jiným školám hodnotí pedagogové tuto škálu spíše negativněji.

Tabulka 8: Hodnocení spokojenosti pedagogů ve škole – kvartily

Minimum	1,4
Q1	2
Medián	2,1
Q3	2,3
Maximum	2,5

Graf 5: Hodnocení spokojenosti pedagogů ve škole – kvartily

Co se týče jednotlivých položek ve škále byly pozitivně hodnoceny položky – Učitelé rádi pracují na této škole ($M=1,57$; $SD=0,5$), nemají tendenci opustit svou práci ($M=1,84$; $SD=0,6$), cítí, že mohou uplatnit svůj potenciál v rámci školy ($M=1,91$; $SD=0,6$), s rozvrhem jsou spokojeni ($M=1,95$; $SD=0,6$) a mají za to, že škola má dobré jméno ($M=2$; $SD=0,5$). Ve středních hodnotách se pohybovaly ostatní položky ve škále. Týkaly se komunikace s vedením školy ($M=2,16$; $SD=0,7$) a kolegy ($M=2,16$; $SD=0,7$), finančního

ohodnocení ($M=2,34$; $SD=0,7$). Nejhuře v této škále byla hodnocena položka, která se týkala vedení školy a jeho postojem k záležitostem pedagogů. ($M= 2,59$; $SD=0,8$).

Tabulka 9: Hodnocení spokojenost pedagogů ve škole – hodnocení jednotlivých otázek

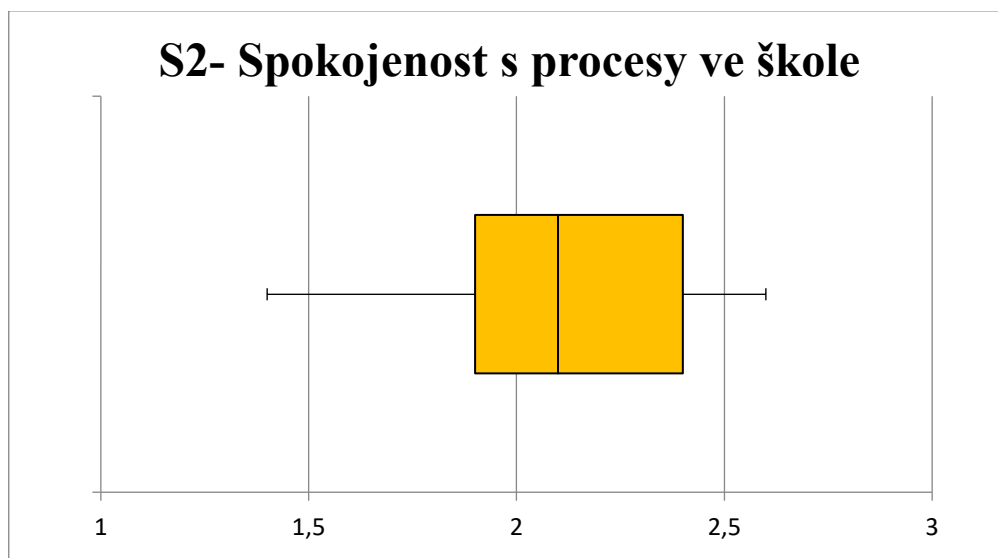
Otázky škála S1	M	SD
34) Jsem rád/ráda, že pracuji na této škole.	1,57	0,5
13) Myslím si, že řada mých kolegů chce ze školy odejít. (R)	1,84	0,6
27) V naší škole mohu plně uplatnit svůj potenciál nad rámec výuky.	1,91	0,6
33) Můj rozvrh hodin mi každoročně vyhovuje.	1,95	0,6
35) Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.	2	0,5
15) Komunikace mezi vedením školy a učiteli je bezproblémová.	2,16	0,7
16) Myslím si, že moje práce ve škole je dostatečně finančně ohodnocena.	2,34	0,7
17) Vedení školy mě již několikrát zklamalo svým postojem k záležitostem týkajícím se učitelů. (R)	2,59	0,8
Celkový průměr	2,05	

DVO 2: Jaká je spokojenost pedagogů s procesy ve škole?

Tato škála zachycuje nespokojenost učitele s tím, jak se ve škole věci dělají. Polovina dotazovaných hodnotí celkově škálu S2 jako středně pozitivní, hodnoty kvartilu se pohybují od 1,9 – 2,4. Medián je 2,1, což podle norem odpovídá 90 percentilu. Oproti jiným školám hodnotí pedagogové tuto škálu negativně.

Tabulka 10: Hodnocení spokojenost pedagogů s procesy ve škole – kvartil

Minimum	1,4
Q1	1,9
Medián	2,1
Q3	2,4
Maximum	2,6

Graf 6: Hodnocení spokojenost pedagogů s procesy ve škole – kvartil

U dílčí otázky, jaká je spokojenost pedagogů s procesy ve škole byly pozitivně hodnoceny položky, kdy si pedagogové si myslí, že žáci mají možnost objevovat ve škole nové věci ($M=1,75$; $SD=0,5$) a nemají pocit, že se v jejich škole nic zajímavého neděje ($M=2$; $SD=0,6$). Ve středních hodnotách se pohybovaly ostatní položky ve škále. Týkaly kolegů a jejich požadavků, které mohou ostatní kolegy omezovat ($M=2,05$; $SD=0,7$), výzdoby školy ($M=2,09$, $SD=0,6$), podpory vedení školy, co se týče inovací ve výuce ($M=2,16$; $SD=0,6$), a otázky – slýchávám od žáků, že někteří učitelé nejsou schopni odpovědět na jejich otázky, které se týkají učiva ($M=2,18$, $SD=0,7$). Nejhorší v této škále byla hodnocena položka – někteří učitelé pravidla nedodržují ($M=2,39$, $SD=0,5$).

Tabulka 11: Hodnocení spokojenost pedagogů s procesy ve škole – hodnocení jednotlivých otázek

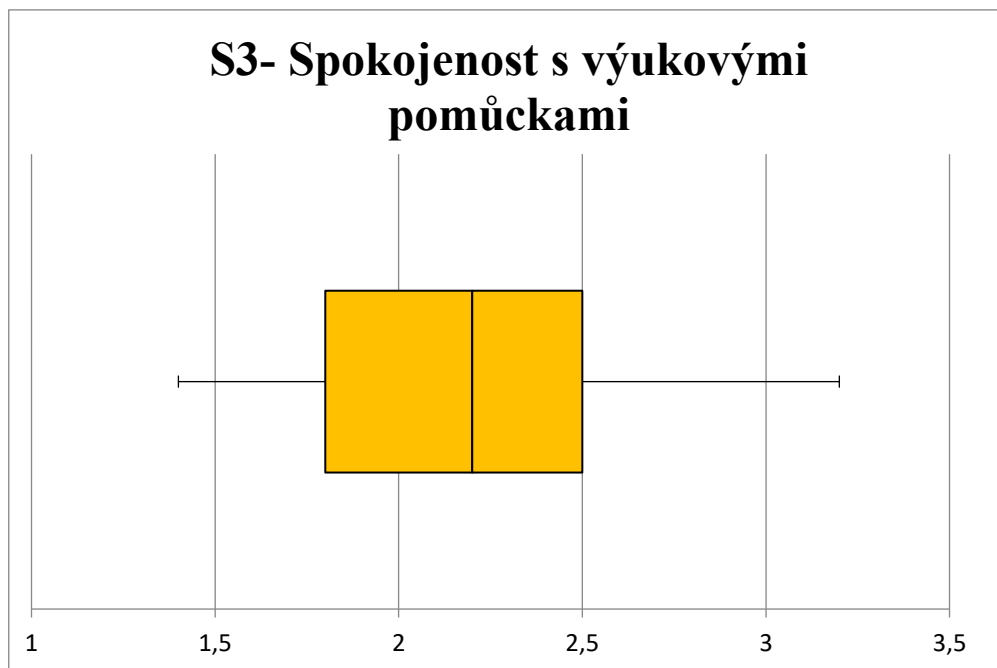
Otázky škála S2	M	SD
29) Ve škole mají žáci možnost objevovat nové věci.	1,75	0,5
28) V naší škole se nic zajímavého neděje. (R)	2	0,6
26) Někteří kolegové mě svými požadavky omezují. (R)	2,05	0,7
2) Líbí se mi výzdoba školy.	2,09	0,6
30) Vedení školy podporuje, když učitelé uplatňují ve výuce různé inovace.	2,16	0,6
12) Slýchávám od žáků, že někteří učitelé nejsou schopni odpovědět na jejich otázky, které se týkají učiva. (R)	2,18	0,7
32) Někteří učitelé pravidla nedodržují. (R)	2,39	0,5
Celkový průměr	2,09	

DVO 3: Jaká je spokojenost pedagogů s výukovými pomůckami?

Tato škála zachycuje, jaká je spokojenost s vybavením učeben a potřebnými pomůckami k výuce. Polovina dotazovaných hodnotí celkově škálu S3 jako středně pozitivní, hodnoty kvartilu se pohybují od 1,8 – 2,5. Medián je 2,2, což podle norem odpovídá asi 80 percentilu. Oproti jiným školám hodnotí pedagogové tuto škálu spíše negativně.

Tabulka 12: Hodnocení spokojenosti pedagogů s výukovými pomůckami – kvartily

Minimum	1,4
Q1	1,8
Medián	2,2
Q3	2,5
Maximum	3,2

Graf 7: Hodnocení spokojenosti pedagogů s výukovými pomůckami – kvartily

U dílčí otázky, jaká je spokojenost pedagogů s výukovými pomůckami byly středně pozitivně hodnoceny všechny položky v této škále. Nejlépe byla hodnocena položka, která hodnotí vybavení sborovny ($M=2,07$; $SD=0,8$). Nejhůře, ale s malým rozdílem oproti jiným položkám je hodnocení dostupných informačních zdrojů ($M=2,36$; $SD=0,7$).

Tabulka 13: Hodnocení spokojenosti pedagogů s výukovými pomůckami – jednotlivé položky

Otázky škála S3	M	SD
11) Vybavení sborovny je funkční.	2,07	0,8
7) Mám k dispozici dostatek pomůcek pro vyučování.	2,23	0,9
3) Vyhovuje mi moje pracovní zázemí ve škole (stůl, židle...).	2,27	0,7
8) V učebnách, v nichž učím, jsem spokojen s didaktickou technikou.	2,34	0,6
9) Škola disponuje řadou dostupných informačních zdrojů pro výuku (knihy, časopisy...).	2,36	0,7
Celkový průměr	2,25	

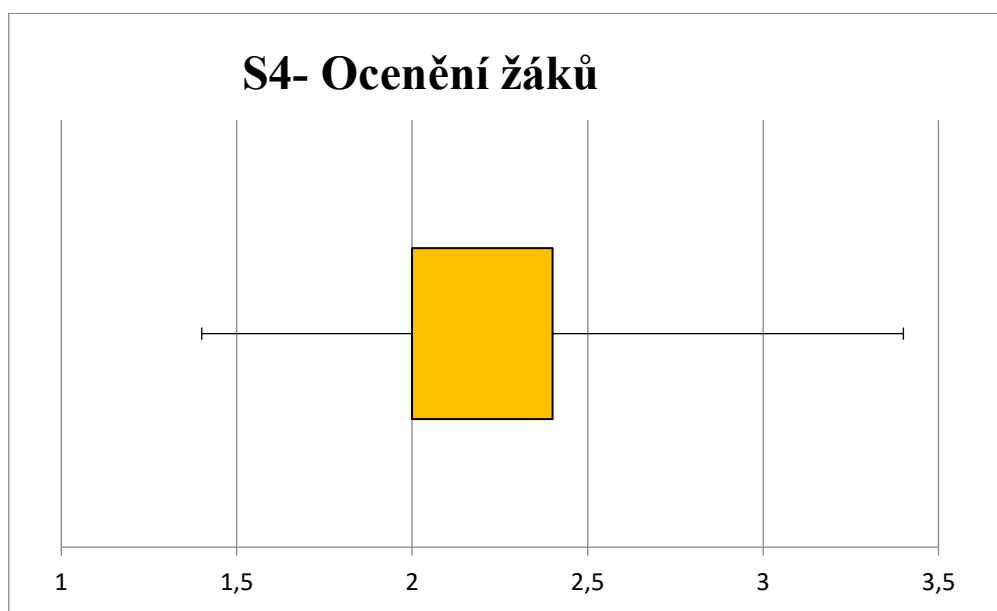
DVO 4: Jak oceňují pedagogové studenty?

Škála zachycuje, jak pozitivně hodnotí pedagogové své žáky. Polovina dotazovaných hodnotí celkově škálu S4 jako středně pozitivní, hodnoty kvartilu se pohybují od 2 – 2,4.

Medián je 2, což podle norem odpovídá 10 percentilu. Oproti jiným školám hodnotí pedagogové tuto škálu velmi pozitivně.

Tabulka 14: Hodnocení pedagogů – ocenění žáků – kvartily

Minimum	1,4
Q1	2
Medián	2
Q3	2,4
Maximum	3,4

Graf 8: Hodnocení pedagogů – ocenění žáků – kvartily

U dílčí otázky, jak oceňují pedagogové své žáky byly pozitivně hodnoceny položky, které se týkaly snahy žáků podávat ve škole, co nejlepší výsledky ($M=1,93$; $SD=0,9$) a pedagogové jsou spokojeni s výsledky své výuky ($M=1,98$; $SD=0,6$). Spolehlivost studentů ($M=2,14$; $SD=0,4$) a ochotu pomáhat hodnotili středně pozitivně ($M=2,39$; $SD=0,7$) jako i nejhůře hodnocenou položku – všichni žáci dodržují pravidla ve škole ($M=2,43$; $SD=0,6$).

Tabulka 15: Hodnocení pedagogů – ocenění žáků – jednotlivé položky

Otázky škála S4	M	SD
25) Oceňuji snahu svých žáků podávat ve škole co nejlepší výkony.	1,93	0,9
24) Jsem spokojený s tím, co se žáci v mých hodinách naučí.	1,98	0,6
19) Na většinu svých žáků se mohu spolehnout.	2,14	0,4

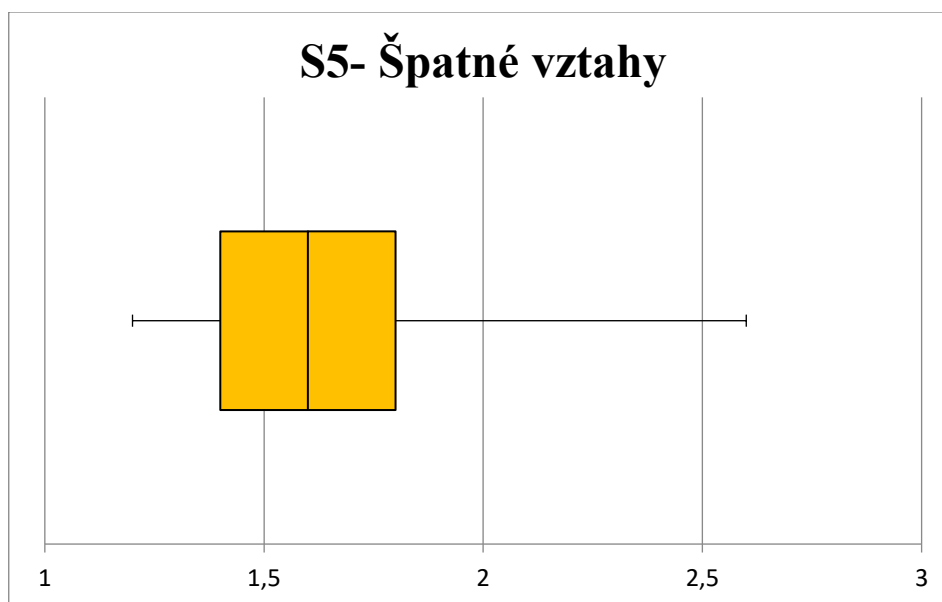
23) Žáci jsou ochotni mi pomáhat s přípravou výuky.	2,39	0,7
31) Všichni žáci dodržují pravidla ve škole.	2,43	0,6
Celkový průměr	2,15	

DVO 5: Jak hodnotí pedagogové špatné vztahy v rámci školy?

Tato škála zachycuje kriticky kvalitu vztahů ve škole. Polovina dotazovaných hodnotí celkově škálu S5 jako pozitivní, nekriticky. Hodnoty kvartilu se pohybují od 1,4 – 1,8. Medián je 1,6, což podle norem odpovídá 50 percentilu. Oproti jiným školám hodnotí pedagogové tuto škálu středně pozitivně.

Tabulka 16: Hodnocení pedagogů – špatné vztahy – kvartily

Minimum	1,2
Q1	1,4
Medián	1,6
Q3	1,8
Maximum	2,6

Graf 9: Hodnocení pedagogů – špatné vztahy – kvartily

Pozitivně byly hodnoceny položky, pedagogové nemají strach ze žáků ($M=1,34$; $SD=0,5$), rodiče neuráží pedagogy ($M=1,36$, $SD=0,6$), nebojí kolegů ($M=1,45$; $SD=0,5$) ani žáci

spolužáků ($M=2$; $SD=0,5$). Všechny tyto položky byly reverzní a pedagogové na ně odpovídali negativně, pro nás s pozitivním výsledkem. Ve střední hodnotě se pohybovala pouze jedna položka, která zároveň byla hodnocena nejhůře v této škále. Týkala se neochoty ze strany žáků vzájemně si pomáhat ($M=2,14$; $SD=0,6$).

Tabulka 17: Hodnocení pedagogů – špatné vztahy – jednotlivé položky

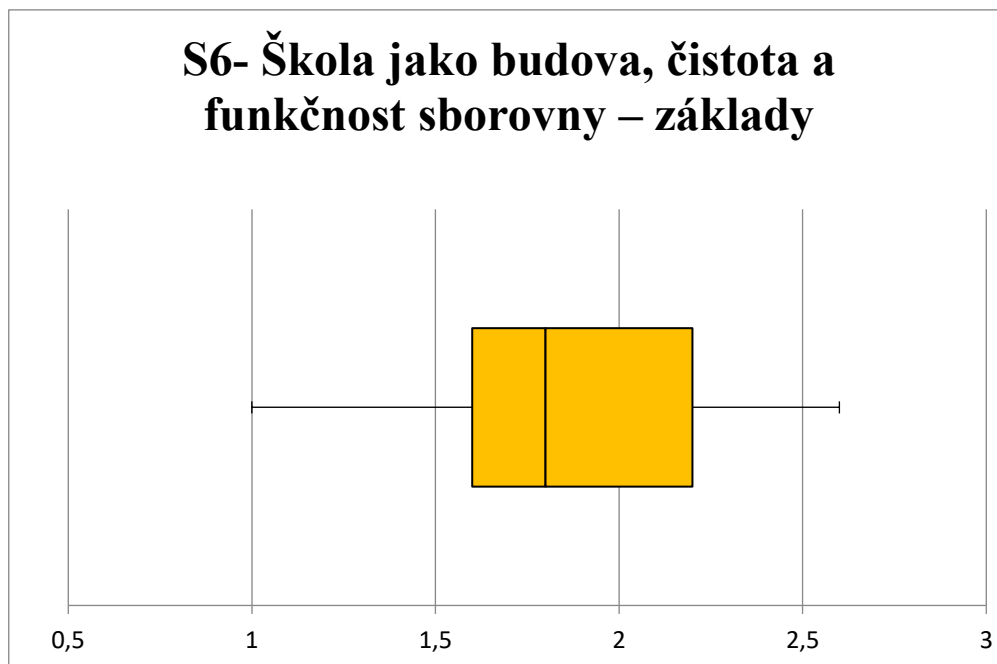
Otázky škála S5	M	SD
20) Mám strach z některých žáků naší školy. (R)	1,34	0,5
14) Mnoho rodičů mě uráží. (R)	1,36	0,6
21) Bojím se některých kolegů ve škole. (R)	1,45	0,5
22) Žáci se bojí některých spolužáků. (R)	2	0,5
18) Žáci naší školy si nejsou ochotni vzájemně pomáhat. (R)	2,14	0,6
Celkový průměr	1,66	

DV 6: Jak pedagogové hodnotí čistotu a funkčnost školní budovy?

Tato škála zachycuje, jak se líbí pedagogům prostředí školy. Polovina dotazovaných hodnotí celkově škálu S6 pozitivně až středně pozitivně, hodnoty kvartilu se pohybují od 1,6 do 2,2. Medián je 1,8, což podle norem odpovídá 50 percentilu. Oproti jiným školám hodnotí pedagogové tuto škálu středně pozitivně.

Tabulka 18: Hodnocení pedagogů – škola jako budova – kvartily

Minimum	1
Q1	1,6
Medián	1,8
Q3	2,2
Maximum	2,6

Graf 10: Hodnocení pedagogů – škola jako budova – kvartily

U dílčí otázky, jak hodnotí pedagogové funkčnost a čistotu budovy byly pozitivně hodnoceny položky, které se týkaly čistoty hygienických zařízení ($M=1,52$; $SD=0,5$), čistoty budovy ($M=1,68$, $SD=0,6$) a vzhledu budovy ($M=2$; $SD=0,7$). Středně pozitivně hodnotí položky, zda jim vyhovuje vybavení sborovny ($M=2,07$; $SD=0,8$) a zda se jim spokojeni s výzdobou školy ($M=2,09$; $SD=0,6$).

Tabulka 19: Hodnocení pedagogů – škola jako budova – jednotlivé položky

Otázky škála S6	M	SD
6) Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny...) je vyhovující.	1,52	0,5
5) Ve škole je vždy uklizeno.	1,68	0,6
1) Budova školy se mi líbí.	2	0,7
11) Vybavení sborovny je funkční.	2,07	0,8
2) Líbí se mi výzdoba školy.	2,09	0,6
Celkový průměr	1,87	

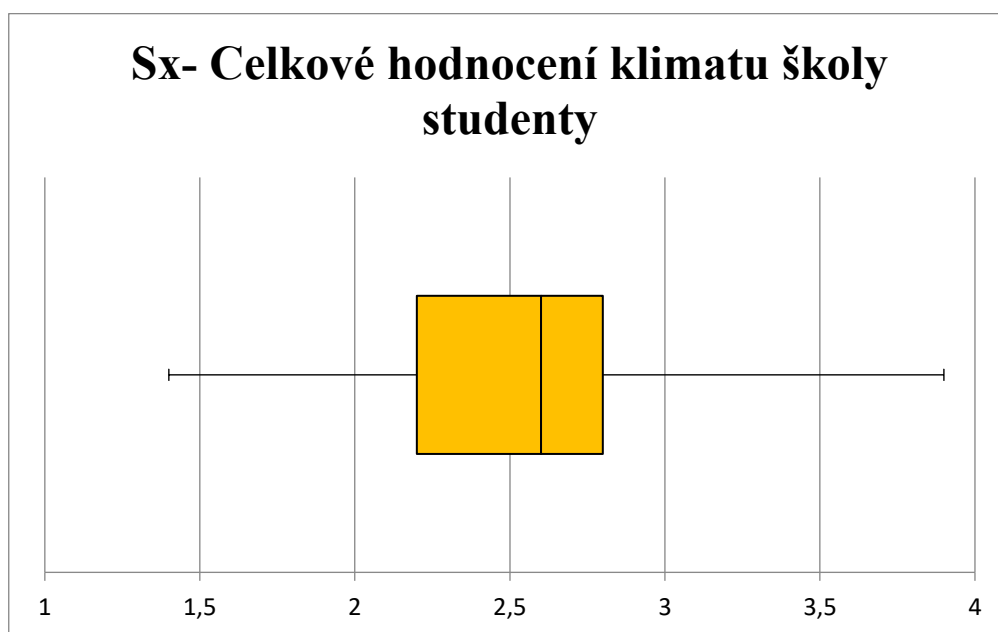
Analýza studentů

HVO 2: Jaké je celkové hodnocení školního klimatu školy dle studentů?

Celkové hodnocení školního klimatu polovina dotazovaných studentů hodnotí středně pozitivně, hodnoty kvartilu se pohybují od 2,2 do 2,8. Medián je 2,6, což podle norem odpovídá nad 90 percentilů. Oproti jiným školám hodnotí studenti celkové klima školy negativně.

Tabulka 20: Hodnocení studentů – Celkové hodnocení klimatu školy studenty – kvartily

Minimum	1,4
Q1	2,2
Medián	2,6
Q3	2,8
Maximum	3,9

Graf 11: Hodnocení studentů – Celkové hodnocení klimatu školy studenty – kvartily

Studenti se v pozitivní rovině ztotožnili s tvrzením:

- Ve škole je vždy uklizeno. (M= 1,92; SD= 0,7)
- Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny, ...) je vyhovující. (M= 1,99; SD= 0,7)

V negativní rovině se žáci ztotožnili s tvrzením:

- U učitelů můžu hledat pomoc při řešení osobních vyučujících (M= 3,06; SD= 0,9)
žáci se domnívají, že učitelé nemají přehled o tom, co je učí.
- Všichni učitelé mají přehled o tom, co učí. (M= 3,13; SD= 0,9)

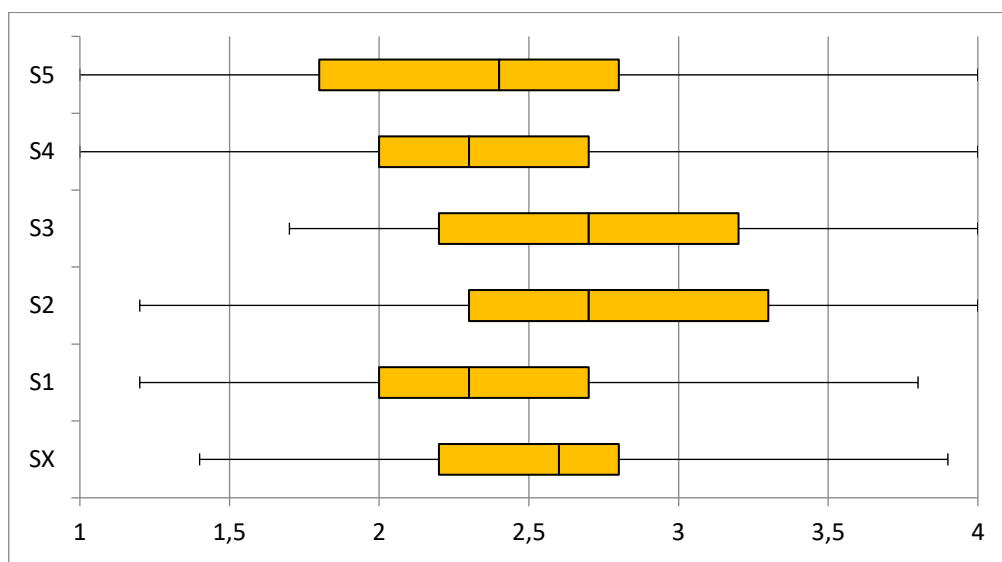
Tabulka 21: Hodnocení studentů – Celkové hodnocení klimatu školy studenty – jednotlivé položky

Otázky škála SX	M	SD
4) Ve škole je vždy uklizeno.	1,92	0,7
6) Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny, ...) je vyhovující.	1,99	0,7
2) Líbí se mi výzdoba školy.	2,21	0,8
29) Ve škole se snažím podávat co nejlepší výkony.	2,23	0,9
26) U učitelů můžu hledat pomoc při řešení problémů spojených s učením.	2,26	0,9
25) Učitelé mi pomáhají při řešení problémů ve škole.	2,45	0,9
1) Budova naší školy se mi líbí.	2,51	0,8
33) Ve škole mám možnost ukázat, co umím.	2,51	0,8
22) Myslím si, že nás učitelé respektují.	2,55	0,9
12) Učitelé dodržují vše, co nám slíbí.	2,61	0,8
10) Učitelé mají pochopení pro moje problémy.	2,67	0,9
35) Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno	2,76	1
28) V hodinách se hodně naučím.	2,77	0,9
34) Jsem rád/ráda, že chodím do této školy.	2,80	1
13) Učitelé mi špatně vysvětlují učivo. (R)	2,84	0,9
15) Při vyučování se vždy nudím. (R)	2,84	0,8
27) U učitelů můžu hledat pomoc při řešení osobních problémů.	3,06	0,9
14) Všichni učitelé mají přehled o tom, co učí.	3,13	0,9
Průměr celkem	2,56	

Nejlépe byly hodnoceny škály S1 – fyzické prostředí školy (Med= 2,3) a škála S4 – hodnocení učení ve škole. Následovala škála S5 – vnímaná opora a vztahy se spolužáky (Med= 2,4). Nejméně pozitivně hodnotili studenti škálu S2 – podporu od pedagogů (Med= 2,7). a škálu S3 – hodnocení pedagogů studenty (Med= 2,7).

Tabulka 22: srovnání všech škál a celkového hodnocení klimatu školy pedagogy

	SX	S1	S2	S3	S4	S5
Minimum	1,4	1,2	1,2	1,7	1,0	1,0
Q1	2,2	2,0	2,3	2,2	2,0	1,8
Medián	2,6	2,3	2,7	2,7	2,3	2,4
Q3	2,8	2,7	3,3	3,2	2,7	2,8
Maximum	3,9	3,8	4,0	4,0	4,0	4

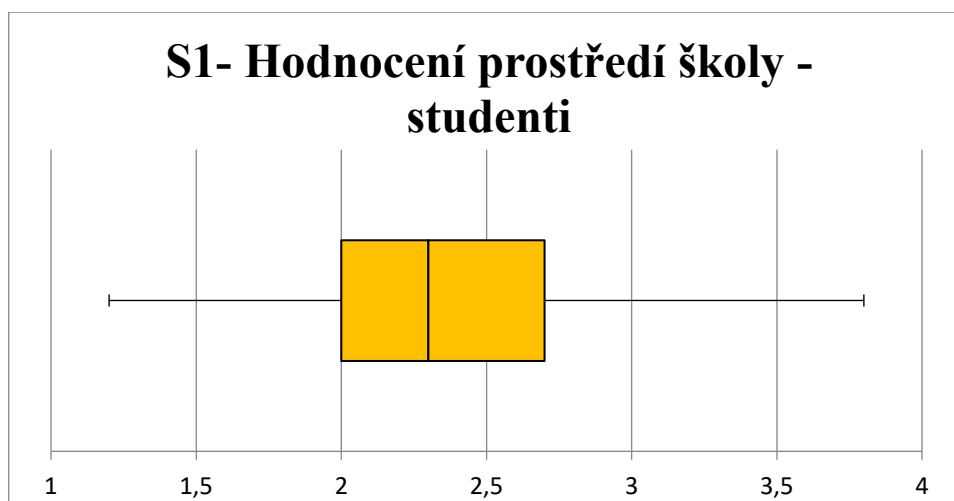
Graf 12: Grafické srovnání všech škál a celkového klimatu školy – studenti

DVO 7: Jak hodnotí prostředí školy studenti?

Tato škála zachycuje, jak studenti hodnotí fyzické prostředí školy. Polovina dotazovaných hodnotí celkově škálu S1 středně pozitivně, hodnoty kvartilu se pohybují od 2 do 2,7. Medián je 2,3, což podle norem odpovídá něco mezi 50 a 75 percentilem. Oproti jiným školám hodnotí studenti tuto škálu středně pozitivně.

Tabulka 23: Škála Hodnocení studentů – Hodnocení prostředí školy – kvartily

Minimum	1,2
Q1	2,0
Medián	2,3
Q3	2,7
Maximum	3,8

Graf 13: Hodnocení studenti – Hodnocení prostředí školy – kvartily

U dílčí otázky, jak hodnotí studenti prostředí školy byly pozitivně hodnoceny položky, které se týkaly čistoty v budově ($M=1,92$; $SD= 0,7$) a čistoty hygienických zařízení ($M= 1,99$; $SD= 0,7$). Středně pozitivně hodnotí ostatní položky ve škále, kde hodnotili výzdobu školy ($M= 2,21$; $SD= 0,8$), vzhled budovy školy ($M=2,51$; $SD= 0,8$), školu a její okolí ($M= 2,54$; $SD= 0,8$). Nejhorše ohodnotili položku, která se týkala spokojenosti s nábytkem – lavice, židle ($M= 2,92$, $SD= 1,0$).

Tabulka 24: Hodnocení studentů – Hodnocení prostředí školy – jednotlivé položky

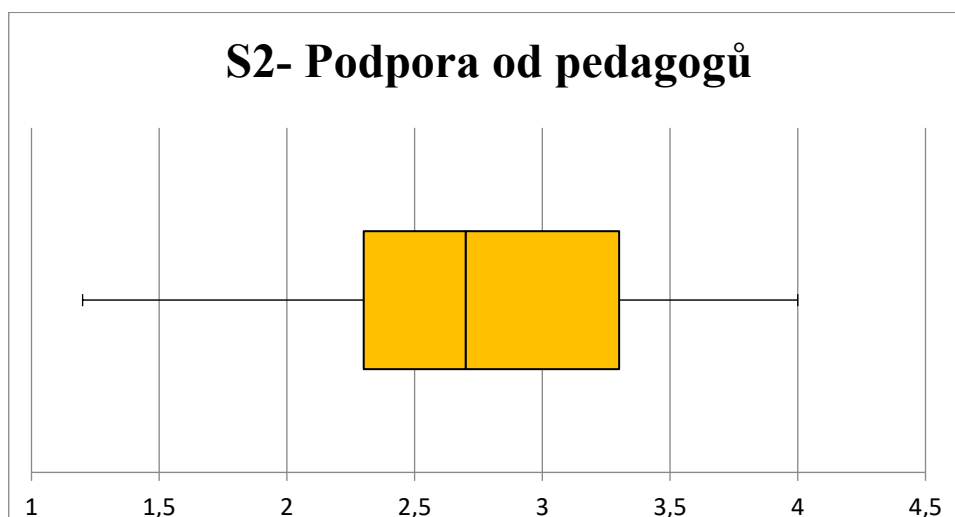
Otázky škála S1	M	SD
4) Ve škole je vždy uklizeno.	1,92	0,7
6) Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny...) je vyhovující.	1,99	0,7
2) Líbí se mi výzdoba školy.	2,21	0,8
1) Budova naší školy se mi líbí.	2,51	0,8
3) Okolí školy se mi zdá upravené.	2,54	0,8
7) Jsem spokojen s nábytkem naší školy (s lavicemi, židlemi...)	2,92	1,0
Celkový průměr	2,35	

DVO 8: Jak hodnotí studenti podporu od pedagogů?

Škála S2 postihuje, jak vnímají žáci podporu od vyučujícího. Polovina dotazovaných hodnotí celkově škálu S2 středně pozitivně až negativně, hodnoty kvartilu se pohybují 2,3 do 3,3. Medián je 2,7, což podle norem odpovídá nad 90 percentilem. Oproti jiným školám hodnotí studenti tuto škálu negativně.

Tabulka 25: Hodnocení studentů – podpora od pedagogů– kvartily

Minimum	1,2
Q1	2,3
Medián	2,7
Q3	3,3
Maximum	4,0

Graf 14: Hodnocení studentů – Pozitivní hodnocení učitelů – podpora – kvartily

Dílčí otázka, jak hodnotí studenti pozitivní podporu od pedagogů, byly středně pozitivně hodnoceny položky, které se týkaly ochoty pedagogů jim pomoci řešit problémy ve škole ($M= 2,45$; $SD= 0,9$), což byla nejlépe hodnocená položka. Dále respektu, který se jim dostává od učitelů ($M= 2,55$; $SD= 0,8$), slibů, které učitelé dodrží ($M=2,61$; $0,9$) a pochopení ze strany vyučujících pro problémy studentů ($M= 2,67$; $SD= 0,9$). Negativně hodnotí ostatní položky, pomoc od učitelů při řešení osobních problémů ($M= 3,06$; $SD= 0,9$) a nejhůře ohodnotili položku, která se týkala toho, že dle studentů nemají učitelé přehled o tom, co učí ($M= 3,13$; $SD= 0,9$).

Tabulka 26: Hodnocení studentů –podpora od pedagogů – jednotlivé položky

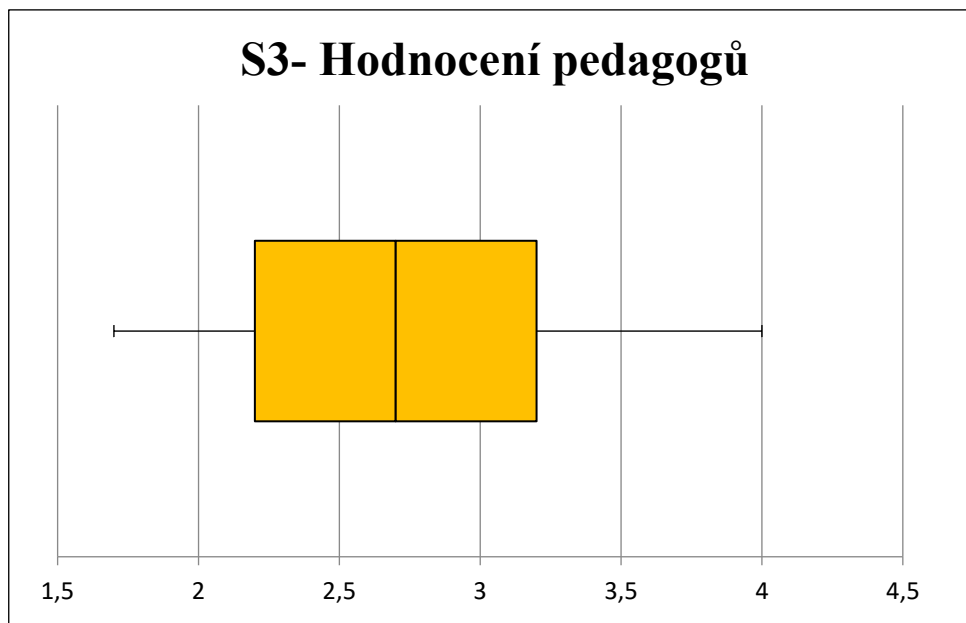
Otázky škála S2	M	SD
25) Učitelé mi pomáhají při řešení problémů ve škole.	2,45	0,9
22) Myslím si, že nás učitelé respektují.	2,55	0,8
12) Učitelé dodržují vše, co nám slíbí.	2,61	0,9
10) Učitelé mají pochopení pro moje problémy.	2,67	0,9
27) U učitelů můžu hledat pomoc při řešení osobních problémů.	3,06	0,9
14) Všichni učitelé mají přehled o tom, co učí.	3,13	0,9
Celkový průměr	2,74	

DVO 9: Jak hodnotí studenti pedagogy?

Škála zachycuje kritiku pedagogů, je převrácena, a i zde platí, že nízké hodnoty jsou pozitivní a vysoké negativní. Polovina dotazovaných hodnotí celkově škálu S3 středně pozitivně až negativně, hodnoty kvartilů se pohybují 2,2 do 3,2. Medián je 2,7, což podle norem odpovídá hodnotám nad 90 percentilem. Oproti jiným školám hodnotí studenti tuto škálu negativně.

Tabulka 27: Hodnocení pedagogů studenty – kvartily

Minimum	1,7
Q1	2,2
Medián	2,7
Q3	3,2
Maximum	4,0

Graf 15: Hodnocení pedagogů studenty – kvartily

U dílčí otázky, jak hodnotí studenti pedagogy, byla pozitivně hodnocena položka – žáci se nebojí svých učitelů ($M= 1,97$; $SD= 1,0$). Středně pozitivně byly hodnoceny ostatní položky ve škále v tomto pořadí – učitelé oceňují jen mé znalosti, ne snahu ($M=2,57$; $SD= 0,9$), učitelé nadržují některým spolužákům ($M=2,73$; $SD= 1,0$), špatně vysvětlují učivo ($M=2,84$; $SD= 0,9$), při vyučování se studenti nudí ($M=2,84$; $SD= 0,8$). Nejhůře byla ohodnocena položka, učitelé učí jednotvárně ($M=2,98$; $SD= 0,8$).

Tabulka 28: Hodnocení pedagogů studenty –jednotlivé položky

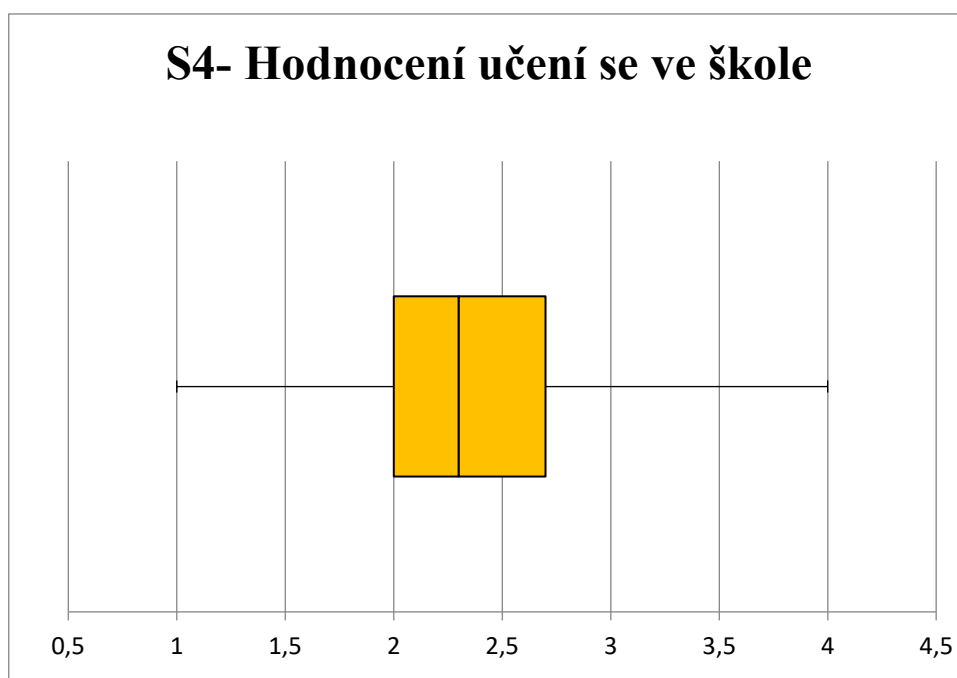
Otázky škála S3	M	SD
23R) Bojím se některých učitelů. (R)	1,97	1,0
3) Učitelé oceňují jen mé znalosti, ale ne moji snahu. (R)	2,57	0,9
11) Myslím si, že učitelé nadržují některým spolužákům. (R)	2,73	1,0
13) Učitelé mi špatně vysvětlují učivo. (R)	2,84	0,9
15) Při vyučování se vždy nudím. (R)	2,84	0,8
31) Učitelé učí jednotvárně. (R)	2,98	0,8
Celkový průměr	2,66	

DVO 10: Jak hodnotí studenti učení ve škole?

Tato škála zobrazuje studentovo pozitivní hodnocení učení ve škole. Polovina dotazovaných hodnotí celkově škálu S4 středně pozitivně, hodnoty kvartilů se pohybují 2 do 2,7. Medián je 2,3, což podle norem odpovídá hodnotám nad 90 percentil. Oproti jiným školám hodnotí studenti tuto škálu opět negativně.

Tabulka 29: Hodnocení učení studenty – kvartily

Minimum	1,0
Q1	2,0
Medián	2,3
Q3	2,7
Maximum	4,0

Graf 16: Hodnocení učení studenty – kvartily

U dílčí otázky, jak hodnotí studenti učení, byly středně pozitivně hodnoceny všechny položky. Nejpozitivněji byla hodnocena položka, zda mají studenti radost ze svých školních úspěchů ($M= 2,16$; $SD= 1,0$). Následovaly položky – ve vyučování se mohou zapojit do diskuse ($M= 2,19$; $SD= 0,8$), ve škole se snažím podávat co nejlepší výkony ($M= 2,23$; $SD= 0,9$), učitelé mi pomohou při problémech s učením ($M= 2,26$; $SD= 0,9$) a ve škole mám možnost ukázat, co umím ($M= 2,51$; $SD= 0,8$). Nejméně pozitivně ohodnotili položku, která hodnotila, zda se v hodině toho hodně naučí ($M= 2,77$; $SD= 0,9$).

Tabulka 30: Hodnocení učení studenty– jednotlivé položky

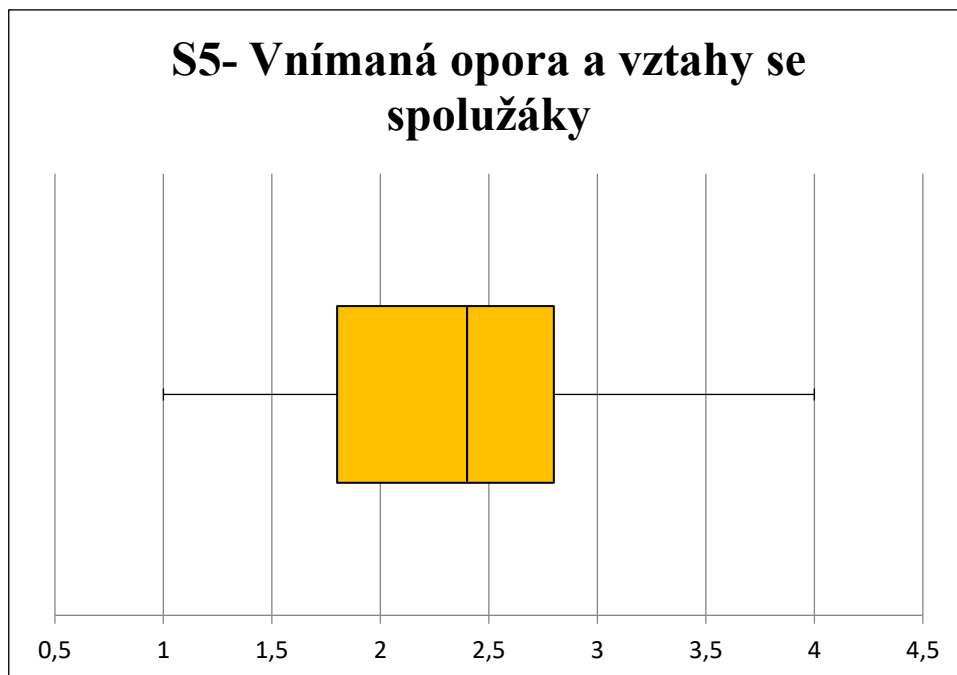
Otázky škála S4	M	SD
16) Mám radost ze svých školních úspěchů.	2,16	1,0
32) Ve vyučování se můžu zapojit do diskuze.	2,19	0,8
29) Ve škole se snažím podávat co nejlepší výkony.	2,23	0,9
26) U učitelů můžu hledat pomoc při řešení problémů spojených s učením.	2,26	0,9
33) Ve škole mám možnost ukázat, co umím...	2,51	0,8
28) V hodinách se hodně naučím.	2,77	0,9
Celkový průměr	2,35	

DVO 11: Jak hodnotí studenti vzájemné vztahy a oporu se spolužáky?

Tato škála poukazuje na to, jak hodnotí studenti vzájemné vztahy se spolužáky. Polovina dotazovaných hodnotí celkově škálu S5 pozitivně až středně pozitivně, hodnoty kvartilu se pohybují 1,8 do 2,8. Medián je 2,4, což podle norem odpovídá hodnotám mezi 75 a 90 percentilem. Oproti jiným školám hodnotí studenti tuto škálu negativně.

Tabulka 31: Hodnocení studentů – Vnímaná opora a vztahy se spolužáky – kvartily

Minimum	1
Q1	1,8
Medián	2,4
Q3	2,8
Maximum	4

Graf 17: Hodnocení studentů – Vnímaná opora a vztahy se spolužáky – kvartily

U této škály byly pozitivně hodnoceny položky – ve škole mám spolužáka, kterému se můžu s čímkoliv svěřit ($M= 1,83$; $SD= 1,0$) a když potřebuji, spolužáci mi poradí ($M= 1,97$; $SD= 0,9$). Středně pozitivně byly hodnoceny všechny ostatní položky – se spolužáky se navzájem uznáváme ($M= 2,35$; $SD= 0,9$) a mohu před nimi přiznat chybu ($M= 2,58$; $SD= 1,0$). Nejhůře ohodnotili položku, na všechny spolužáky se můžu spolehnout ($M= 2,98$; $SD= 0,9$).

Tabulka 32: Hodnocení studentů – Vnímaná opora a vztahy se spolužáky – jednotlivé položky

Otázky škála S5	M	SD
17) Ve škole mám spolužáka, kterému se můžu s čímkoliv svěřit.	1,83	1,0
24) Když potřebuji, tak mi spolužáci poradí.	1,97	0,9
19) Se spolužáky se navzájem uznáváme.	2,35	0,9
20) Před spolužáky můžu přiznat každou svoji chybu.	2,58	1,0
18) Na všechny spolužáky se můžu spolehnout.	2,98	0,9
Celkový průměr	2,34	

SHRNUTÍ

V úvodu praktické části jsme si zformulovali výzkumné cíle a otázky. Vytýčili jsme si metodu a realizaci výzkumu, abychom byli schopni tento výzkum nejenom zrealizovat, ale také dosáhnout daných cílů. V rámci dotazníkového šetření jsme oslovili dvě skupiny respondentů, pedagogy a studenty střední odborné školy v Rožnově pod Radhoštěm. Naším záměrem bylo zkoumat školní klima, právě pohledem těchto dvou skupin. Výzkum nebyl zaměřen pouze na celkové klima školy, ale také na jednotlivé aspekty, které toto klima tvoří. Jako je např. prostředí školy, zázemí školy vztahy mezi žáky, pedagogy a žáky, pedagog a vedením školy, ale i otázky týkající se učení ve škole. Prvním hlavním cílem bylo zjistit, jak hodnotí celkově klima školy pedagogové. Celkově hodnotili klima jejich školy středně pozitivně (Medián = 2,1). Co považují za velmi pozitivní je, že pedagogové ani jednu položku v dotazníku neohodnotili negativně. Druhým hlavním cílem bylo zjistit, jak hodnotí celkově klima studenti. Výsledky u těchto respondentů, co se týče celkového vnímání klimatu školy byly hodnoceny také středně pozitivně, přesto o něco hůře (Medián = 2,6) nežli u pedagogů. Dále jsme se zabývali dílčími cíli, kde jsme se zaměřili a rozpracovali jednotlivé škály a jejich položky v dotazníku. U pedagogů byly kladně hodnoceny škály, které se týkaly vztahů s kolegy, studenty, ale i rodiči, dále pozitivně hodnotili budovu školy a ocenili práci a snahu žáků. Středně pozitivně byly hodnoceny škály spokojenost ve škole, spokojenost s procesy ve škole a spokojenost s výukovými pomůckami. Nejlépe byla ohodnocena položka – rád/a pracuji na této škole a nejhůře se vyjádřili pedagogové k otázce – vedení školy mě již několikrát zklamalo svým postojem k záležitostem týkajících se učitelů. U dílčích cílů, které se týkaly studentů byly průměrně hodnoceny všechny škály. Nejlépe hodnoceno bylo fyzické prostředí školy a hodnocení týkající se učení ve škole – učení mě baví. Nejhůře byly hodnoceny podpora od pedagogů a také hodnocení pedagogů žáky. Nejlépe hodnocenou položkou v celkovém klimatu školy u studentů byla ta, která hodnotila čistotu budovy, nejhůře hodnotili přehled pedagogů o tom, co učí. Závěrem, lze konstatovat, že hodnocení některých položek v dotazníku nevyznělo zcela pozitivně, a to zejména u studentů a náleželo by se těmto konkrétním aspektům věnovat a pokusit se o jejich optimalizaci.

DOPORUČENÍ PRO PRAXI

Na výsledky tohoto šetření bychom se neměli dívat pouze komplexně, ale i reagovat na jednotlivé položky, které nebyly hodnoceny zcela pozitivně. Týkaly se především vztahů a vzájemných interakcí, které mezi sebou mají aktéři školního klimatu. Pedagogové jako nejhůře hodnotili položku, která se týkala vedení školy a jeho postojům k záležitostem týkajících se učitelů. Doporučili bychom změnit přístup vedení k pedagogům. Otevřená komunikace, naslouchání a nastavení jasného systému v předávání a toku informací ke všem zaměstnancům by bylo jistě v tomto případě přínosem. Pro rozvíjení pozitivního klimatu jsou pedagogové klíčovou osobností a důležité je motivovat, profesně rozvíjet a snažit se o spolupráci všech aktérů, kteří se na klimatu školy podílejí.

Studenti nejhůře hodnotili podporu od pedagogů a to zejména, co se týče pomoci při řešení jejich osobních problémů. Otázkou je, zda je to neochota ze strany pedagogů naslouchat a podporovat své studenty, nebo se za tímto problémem skrývá zaneprázdněnost a velké pracovní vytížení pedagogického sboru. V tomto případě by mohl pomoci s těmito problémy a zlepšení klimatu školy i sociální pedagog, který by se zaměřil na osobnostně – sociální rozvoj žáků, a to především v oblastech, která se týkají mezilidských vztahů, komunikace a řešení těchto problémů. Sociálnímu pedagogovi, tím že to není klasický pedagog, by se mohli studenti více otevřít, právě v osobní rovině.

ZÁVĚR

Škola je důležitý socializační činitel. Navazují se zde sociální kontakty, utvářejí se zde skupiny, ve kterých se přejímají nejrůznější role a učí se respektovat autority. V tomto prostředí se studenti a pedagogové střetávají v různých interakcích a jsou to právě oni, kteří klima školy utvářejí. To, jestli tyto interakce probíhají v pozitivní nebo negativní rovině se odráží na kvalitě klimatu. Pro dosažení pozitivního klimatu je tedy důležitá spolupráce všech aktérů školního života.

Klima školy je složité téma a postihnout celou tuto problematiku je velmi obtížné. O upřesnění některých termínů, které úzce souvisejí s klimatem školy jsme se pokusili v teoretické části této diplomové práce. Teoretické část je rozdělena na dvě kapitoly. V první kapitole jsme se snažili upřesnit některá terminologická východiska školního klimatu jako je prostředí, atmosféra, klima a sociální klima školy. V druhé kapitole jsme se zaměřili na samotné objasnění pojmu klima školy, různými typy klimatu, teoriemi, z kterých vychází samotný koncept klimatu školy a v neposlední řadě faktory a činiteli, kteří se podílejí na tvorbě klimatu.

Praktická část byla zaměřena na klima školy a jeho celkové hodnocení pohledem pedagogů a studentů střední odborné školy v Rožnově pod Radhoštěm.

Pro kvantitativně orientovaný výzkum jsme použili dotazník, který sestavili odborníci, zabývající se tímto tématem. V rámci výzkumného šetření jsme dosáhli všech cílů, které jsme si stanovili. Dospěli jsme k zjištění, které aspekty jsou hodnoceny jednotlivými respondenty pozitivně a naopak, které byly hodnoceny nepříznivě. Celkově hodnotili pozitivněji klima školy pedagogové. Zjistili jsme, že studenti hodnotí nepříznivě aspekty, které se týkaly vzájemných vztahů mezi studenty a pedagogy v oblasti řešení osobních problémů. V této souvislosti jsme dali doporučení. Povzbuzující je, že mezilidské vztahy byly na této škole hodnoceny vesměs pozitivně, hlavně co se týká vztahů mezi pedagogickým sborem a vztahů mezi žáky, jelikož dobré mezilidské vztahy jsou hlavním předpokladem k vytváření pozitivního klimatu školy. Na závěr lze konstatovat, že výsledky jsou pro tuto školu přínosné a do dalších roků lze mnohé zlepšit, hlavně co se týče komunikace, jak vedení s pedagogy, tak pedagogové s žáky. Myslím si, že je dobré i připomenout, že dotazníky vyplnilo 93 % studentů i přesto, že byli na distanční výuce. Z toho vyplývá, že jim zřejmě záleží na tom, aby o jejich názoru škola věděla, což je v kontextu dnešní doby nadějně. Na škole žákům bezesporu záleží a doufají ve zlepšení a

tento dotazník jim posloužil jako nástroj k případnému vyjádření ke klimatu školy. Byla bych ráda, kdyby mé poznatky z tohoto výzkumného šetření pomohly ke zkvalitnění klimatu na této škole a posloužily jako prevence před negativním klimatem v budoucnu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BLAŠTÍKOVÁ, Lucie, 2018. *Acta sociopathologica V*. Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 978-80-7435-713-8.
- [2] BLAŠTÍKOVÁ, Lucie a kol., 2015. *Klima školy a jeho ovlivnění školním metodikem prevence a sociálním pedagogem v základní škole: konstrukce a aplikace v praxi*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-802-4448-947.
- [3] ČAPEK, Robert, 2010. *Třídní klima a školní klima*. Praha: Grada. Pedagogika (Grada). ISBN 978-802-4727-424.
- [4] DOLEŽALOVÁ, Jana, 2003. *Metody a formy práce vedoucí k pozitivnímu klimatu ve výchovně-vzdělávacím procesu: ed. Klima současné české školy Sborník příspěvků z 11. konference ČPdS 14.–15. ledna 2003 Olomouc*. Brno: Konvoj. ISBN 80-7203-064-5.
- [5] DYTRTOVÁ, Radmila a Marie KRHUTOVÁ, 2009. *Učitel: příprava na profesi*. Praha: Grada. Pedagogika (Grada). ISBN 978-802-4728-636.
- [6] GRECMANOVÁ, Helena. Vliv prostředí školy na její klima. *Metodický portál: Články* [online]. 11. 11. 2004, [cit. 2021-02-09]. Dostupný z WWW: <<https://clanky.rvp.cz/clanek/c/z/124/VLIV-PROSTREDI-SKOLY-NA-JEJI-KLIMA.html>>. ISSN 1802-4785.
- [7] GRECMANOVÁ, Helena, 2008. *Klima školy*. Olomouc: Hanex. Edukace (Hanex). ISBN 978-807-4090-103.
- [8] GRECMANOVÁ, Helena, 2003. *Klima současné školy: ed. Klima současné české školy Sborník příspěvků z 11. konference ČPdS 14.–15. ledna 2003 Olomouc*. Brno: Konvoj. ISBN 80-7203-064-5.
- [9] GRECMANOVÁ, Helena. Škola jako sociální instituce. Vyučovací klima [online časopis] *Pedagogická orientace* 2003, č. 2, s. 2 až 21. [cit. 2021-03-05]. ISSN: 1805–9511. Dostupný z: <https://journals.muni.cz/pedor/article/view/6786>
- [10] KAŠPÁRKOVÁ, Jana, 2007. *Výzkumný nástroj pro evaluaci školního klimatu: konstrukce a aplikace v praxi*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-802-4418-520.
- [11] LAŠEK, Jan, 2001. *Sociálně psychologické klima školních tříd a školy: konstrukce a aplikace v praxi*. Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 80-704-1088-4.

[12] JEŽEK, Stanislav, 2003. *Diagnostika sociálního klimatu školy: Psychosociální klima školy I.* [online]. Ed. S. Ježek. Brno, 152 pp. Sborník příspěvků, 2003.: MSD Brno [cit. 2021-04-04]. ISBN 80-86633-13-6.

Dostupné z: www.klima.pedagogika.cz/skola/doc/Socialni_klima_skoly_I_sbornik_2003.pdf

[13] MAREŠ, Jiří a Jaro KŘIVOHLAVÝ, 1995. *Komunikace ve škole.* Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-1070-3.

[14] MAREŠ, J. Sociální klima školy. *Pedagogická revue.* 2000, č. 52 (3), s. 241–254. ISSN 1335-1982.

[15] MAREŠ, Jiří, 2003. *Diagnostika sociálního klimatu školy: Psychosociální klima školy I.* [online]. Ed. S. Ježek. Brno, 152 pp. Sborník příspěvků, 2003. [cit. 2021-04-04]. ISBN 80-86633-13-6.

Dostupné z: www.klima.pedagogika.cz/skola/doc/Socialni_klima_skoly_I_sbornik_2003.pdf

[16] MAREŠ, Jan, 2005. *Role sociálně psychologických proměnných v hlubším poznávání klimatu školy: Psychosociální klima školy III.* [online]. Ed. S. Ježek. Brno. Sborník příspěvků, 2005.: MSD Brno [cit. 2021-04-04]. ISBN 80-86633-13-6.

Dostupné z: [klima.pedagogika.cz/skola/doc/Socialni_klima_skoly_III_sbornik_2005.pdf](http://www.klima.pedagogika.cz/skola/doc/Socialni_klima_skoly_III_sbornik_2005.pdf)

[17]. MAREŠ, Jan et Al, 2012. *Klima školy: soubor dotazníků pro učitele, žáky a rodiče* [online]. Praha: Národní ústav pro vzdělávání [cit. 2021-04-15]. Evaluační nástroje. ISBN 978-80-87063-80-4. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/file/100>

[18] KRAUS, Blahoslav, 2008. *Základy sociální pedagogiky.* Praha: Portál. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-7367-383-3.

[19] PEŠKOVÁ, Jaroslava, 2003. *Společenská determinace školního klimatu: ed. Klima současné české školy Sborník příspěvků z 11. konference ČPdS 14.–15. ledna 2003 Olomouc.* Brno: Konvoj. ISBN 80-7203-064-5.

[20] PETLÁK, Erich, 2006. *Klíma školy a klíma třídy.* Bratislava: IRIS. ISBN 80-89018-97-1.

[21] PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ, 2009. *Pedagogický slovník.* 6., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-647-6.

[22] SPILKOVÁ, Vladimíra, 2003. *Tvorba kvalitního klimatu (školy, třídy) – výzva pro učitelské vzdělávání: ed. Klima současné české školy Sborník příspěvků z 11. konference ČPdS 14.–15. ledna 2003 Olomouc.* Brno: Konvoj. ISBN 80-7203-064-5.

[23] VÁGNEROVÁ, Marie, 2012. *Vývojová psychologie: dětství a dospívání.* Vyd. 2., dopl. a přeprac. Praha: Karolinum. ISBN 978-802-4621-531.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

s. strana

např. například

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Školní třída jako sociální systém dle W. Getzelse a E.V Guba (1957).....24

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Zařazení položek do jednotlivých škál u pedagogů, písmeno R určuje otázky s opačnou polaritou (Mareš et. Al., 2012)	34
Tabulka 2: Zařazení položek do jednotlivých škál u studentů, písmeno R určuje otázky s opačnou polaritou (Mareš et. Al., 2012)	37
Tabulka 3: Orientační normy-Dotazník pro pedagogy (Mareš et. Al., 2012)	40
Tabulka 4: Orientační normy-Dotazník pro studenty (Mareš et. Al., 2012)	41
Tabulka 5: Celkové hodnocení klimatu školy pedagogy – kvartily	42
Tabulka 6: Celkové hodnocení klimatu školy pedagogy – jednotlivé odpovědi	43
Tabulka 7: Celkové hodnocení klimatu školy pedagogy – kvartily	44
Tabulka 8: Hodnocení spokojenosti pedagogů ve škole – kvartily	45
Tabulka 9: Hodnocení spokojenost pedagogů ve škole – hodnocení jednotlivých otázek..	46
Tabulka 10: Hodnocení spokojenost pedagogů s procesy ve škole – kvartil	47
Tabulka 11: Hodnocení spokojenost pedagogů s procesy ve škole – hodnocení jednotlivých otázek	48
Tabulka 12: Hodnocení spokojenosti pedagogů s výukovými pomůckami – kvartily	48
Tabulka 13: Hodnocení spokojenosti pedagogů s výukovými pomůckami – jednotlivé položky.....	49
Tabulka 14: Hodnocení pedagogů – ocenění žáků – kvartily.....	50
Tabulka 15: Hodnocení pedagogů – ocenění žáků – jednotlivé položky	50
Tabulka 16: Hodnocení pedagogů – špatné vztahy – kvartily	51
Tabulka 17: Hodnocení pedagogů – špatné vztahy – jednotlivé položky	52
Tabulka 18: Hodnocení pedagogů – škola jako budova – kvartily.....	52
Tabulka 19: Hodnocení pedagogů – škola jako budova – jednotlivé položky	53
Tabulka 20: Hodnocení studentů – Celkové hodnocení klimatu školy studenty – kvartily	54
Tabulka 21: Hodnocení studentů – Celkové hodnocení klimatu školy studenty – jednotlivé položky.....	55
Tabulka 22: srovnání všech škál a celkového hodnocení klimatu školy pedagogy.....	56
Tabulka 23: Škála Hodnocení studentů – Hodnocení prostředí školy – kvartily	56
Tabulka 24: Hodnocení studentů – Hodnocení prostředí školy – jednotlivé položky.....	57
Tabulka 25: Hodnocení studentů – podpora od pedagogů– kvartily	58
Tabulka 26: Hodnocení studentů –podpora od pedagogů – jednotlivé položky.....	59
Tabulka 27: Negativní hodnocení pedagogů studenty – Negativní hodnocení učitelů – kvartily	59
Tabulka 28: Negativní hodnocení pedagogů studenty –jednotlivé položky.....	60
Tabulka 29: Hodnocení učení studenty – kvartily	61

Tabulka 30: Hodnocení učení studenty– jednotlivé položky.....	62
Tabulka 31: Hodnocení studentů – Vnímaná opora a vztahy se spolužáky – kvartily	62
Tabulka 32: Hodnocení studentů – Vnímaná opora a vztahy se spolužáky – jednotlivé položky.....	63

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Rozložení výzkumného souboru dle pohlaví – pedagogové	32
Graf 2: Rozložení výzkumného souboru dle pohlaví – studenti.....	33
Graf 3: Hodnocení prostředí školy pedagogy – kvartily.....	42
Graf 4: Grafické srovnání všech škál a celkového klimatu školy – pedagogové	44
Graf 5: Hodnocení spokojenosti pedagogů ve škole – kvartily	45
Graf 6: Hodnocení spokojenost pedagogů s procesy ve škole – kvartil	47
Graf 7: Hodnocení spokojenosti pedagogů s výukovými pomůckami – kvartily.....	49
Graf 8: Hodnocení pedagogů – ocenění žáků – kvartily	50
Graf 9: Hodnocení pedagogů – špatné vztahy – kvartily.....	51
Graf 10: Hodnocení pedagogů – škola jako budova – kvartily	53
Graf 11: Hodnocení studentů – Celkové hodnocení klimatu školy studenty – kvartily	54
Graf 12: Grafické srovnání všech škál a celkového klimatu školy – studenti.....	56
Graf 13: Hodnocení studentů – Hodnocení prostředí školy – kvartily	57
Graf 14: Hodnocení studentů – Pozitivní hodnocení učitelů – podpora – kvartily	58
Graf 15: Negativní hodnocení pedagogů studenty– kvartily	60
Graf 16: Hodnocení učení studenty – kvartily	61
Graf 17: Hodnocení studentů – Vnímaná opora a vztahy se spolužáky – kvartily.....	63

SEZNAM PŘÍLOH

Dotazník pro pedagogy

Dotazník pro studenty

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK PRO PEDAGOGY

Číslo otázky					
		Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
1.	Budova školy se mi líbí.	1	2	3	4
2.	Líbí se mi výzdoba školy.	1	2	3	4
3.	Vyhovuje mi moje pracovní zázemí ve škole (stůl, židle...).	1	2	3	4
4.	Ve škole je nedostatek specializovaných učeben.	1	2	3	4
5.	Ve škole je vždy uklizeno.	1	2	3	4
6.	Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny, ...) je vyhovující.	1	2	3	4
7.	Mám k dispozici dostatek pomůcek pro vyučování.	1	2	3	4
8.	V učebnách, v nichž učím, jsem spokojen s didaktickou technikou.	1	2	3	4
9.	Škola disponuje řadou dostupných informačních zdrojů pro výuku (knihy, časopisy ...).	1	2	3	4
10.	Se stravou ve školní jídelně jsem spokojen.	1	2	3	4
11.	Vybavení sborovny je funkční.	1	2	3	4
12.	Slýchávám od žáků, že někteří učitelé nejsou schopni odpovědět na jejich otázky, které se týkají učiva.	1	2	3	4
13.	Myslím si, že řada mých kolegů chce ze školy odejít.	1	2	3	4
14.	Mnoho rodičů mě uráží.	1	2	3	4
15.	Komunikace mezi vedením školy a učiteli je bezproblémová.	1	2	3	4
16.	Myslím si, že moje práce ve škole je dostatečně finančně ohodnocena.	1	2	3	4
17.	Vedení školy mě již několikrát zklamalo svým postojem k záležitostem týkajícím se učitelů.	1	2	3	4
18.	Žáci naší školy si nejsou ochotni vzájemně pomáhat.	1	2	3	4
19.	Na většinu svých žáků se mohu spolehnout.	1	2	3	4
20.	Mám strach z některých žáků naší školy.	1	2	3	4
21.	Bojím se některých kolegů ve škole.	1	2	3	4
22.	Žáci se bojí některých spolužáků.	1	2	3	4
23.	Žáci jsou ochotni mi pomáhat s přípravou výuky.	1	2	3	4
24.	Jsem spokojený s tím, co se žáci v mých hodinách naučí.	1	2	3	4
25.	Oceňuji snahu svých žáků podávat ve škole co nejlepší výkony.	1	2	3	4
26.	Někteří kolegové mě svými požadavky omezují.	1	2	3	4
27.	V naší škole mohu plně uplatnit svůj potenciál nad rámec výuky.	1	2	3	4
28.	V naší škole se nic zajímavého neděje.	1	2	3	4
29.	Ve škole mají žáci možnost objevovat nové věci.	1	2	3	4
30.	Vedení školy podporuje, když učitelé uplatňují ve výuce různé inovace.	1	2	3	4
31.	Všichni žáci dodržují pravidla ve škole.	1	2	3	4
32.	Někteří učitelé pravidla nedodržují.	1	2	3	4
33.	Můj rozvrh hodin mi každoročně vyhovuje.	1	2	3	4
34.	Jsem rád/ráda, že pracuji na této škole.	1	2	3	4
35.	Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.	1	2	3	4
36.	Jste žena – muž				

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍK PRO STUDENTY

Číslo otázky		Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
1.	Budova školy se mi líbí.	1	2	3	4
2.	Líbí se mi výzdoba školy.	1	2	3	4
3.	Okolí školy se mi zdá upravené.	1	2	3	4
4.	Ve škole je vždy uklizeno.	1	2	3	4
5.	Nevyhovuje mi prostor k ukládání vlastních věcí ve škole.	1	2	3	4
6.	Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny, ...) je vyhovující.	1	2	3	4
7.	Jsem spokojen s nábytkem naší školy (s lavicemi, židlemi, ...).	1	2	3	4
8.	Jsem spokojen s vybavením naší tělocvičny.	1	2	3	4
9.	Jídlo ve školní jídelně mi vždy chutná.	1	2	3	4
10.	Učitelé mají pochopení pro moje problémy.	1	2	3	4
11.	Myslím si, že učitelé nadržují některým spolužákům.	1	2	3	4
12.	Učitelé dodržují vše, co nám slíbí	1	2	3	4
13.	Učitelé mi špatně vysvětlují učivo.	1	2	3	4
14.	Všichni učitelé mají přehled o tom, co učí.	1	2	3	4
15.	Při vyučování se vždy nudím.	1	2	3	4
16.	Mám radost ze svých školních úspěchů.	1	2	3	4
17.	Ve škole mám spolužáka, kterému se můžu s čímkoliv svěřit.	1	2	3	4
18.	Na všechny spolužáky se můžu spolehnout.	1	2	3	4
19.	Se spolužáky se navzájem uznáváme.	1	2	3	4
20.	Před spolužáky můžu přiznat každou svoji chybu.	1	2	3	4
21.	Mám strach z některých spolužáků.	1	2	3	4
22.	Myslím si, že nás učitelé respektují	1	2	3	4
23.	Bojím se některých učitelů.	1	2	3	4
24.	Když potřebuji, tak mi spolužáci poradí.	1	2	3	4
25.	Učitelé mi pomáhají při řešení problémů ve škole	1	2	3	4
26.	U učitelů můžu hledat pomoc při řešení problémů spojených s učením.	1	2	3	4
27.	U učitelů můžu hledat pomoc při řešení osobních problémů.	1	2	3	4
28.	V hodinách se hodně naučím.	1	2	3	4
29.	Ve škole se snažím podávat co nejlepší výkony.	1	2	3	4
30.	Učitelé oceňují jen mé znalosti, ale ne moji snahu.	1	2	3	4
31.	Učitelé učí jednotvárně	1	2	3	4
32.	Ve vyučování se můžu zapojit do diskuze.	1	2	3	4
33.	Ve škole mám možnost ukázat, co umím	1	2	3	4
34.	Jsem rád/ráda, že chodím do této školy.	1	2	3	4
35.	Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.	1	2	3	4
36.	Jsi dívka – chlapec				